

अग्रगण्य खरीखरी

दीपा, दीपा दीपत्कार !

आपल्या देशात सर्वाधिक श्रद्धेचा, सर्वाधिक चर्चेचा, सर्वाधिक खाऊ गिरीचा, सर्वाधिक पर्यटनाचा, सर्वाधिक प्रेम-संदेशांचा तसेच सर्वाधिक शुभ संदेशांचा वगैरे वगैरे सर्वाधिक लोकप्रिय असलेला दीपावलीचा दिवस आज उगवला आहे. ज्या लोकांचे वय पन्नाशीच्या पुढे आहे. त्यांच्या मनात तेव्हाची दिवाळी आणि आताची दिवाळी या मधला फरक पटकन लक्षात येतो कारण पूर्वी पोस्टाच्या माध्यमातून आपल्या जवळच्या नातलगाना, मित्र-मैत्रिणींना आणि आप्तेष्टांना नवसंदेश जात असत. त्यामध्ये प्रेमाचा ओलावा आणि नात्याची जवळीक दिसून येत असे. आता मोबाईल नावाचा हा प्राणी आपल्याकडे आला आणि आपसातील प्रेमाचा ओलावा गलितगात्र झाला. आपल्या मोबाईल मध्ये जेवढे काही क्रमांक सेव्ह असतील त्या सर्वांना एका झटक्यात कचकन दिवाळीच्या शुभेच्छा पोहोचतात. अनेक प्रियजन हे संदेश वाचण्याचे कष्टही घेत नाहीत, हा बहुधा सर्वांचा अनुभव असावा. पूर्वी दुकानात जाऊन शुभेच्छा संदेशाची पत्रे घेणे किंवा प्रेमपत्र घेणे, लिफाफ्यावर पत्ता लिहिणे त्यावर तिकीट लावणे आणि पोस्टाच्या पेटीत टाकणे एवढी गोष्ट आता कोण करणार आहे. पूर्वीच्या काळी घरात दिवाळी करता जे पदार्थ बनायचे त्यामुळे दिवाळीच्या आधी चार-आठ दिवस तेला, तुपाचा घमघमाट आणि त्याच्या स्वादाचा सुगंध आपल्या नाकाला प्रसन्न करून जात होता. आता सुगंध उडून गेला आणि अचानक हल्लीराम आणि जल्लीराम यांच्याकडे त्यांचे डबे विक्त घेण्यासाठी रंगा लागू लागलेल्या आहेत. दिवाळी साजरी करण्याची जुनी कल्पना आणि आताची कल्पना यामध्ये जमीन अस्मानाचा फरक आहे. पूर्वी दिवाळी म्हटली की प्रत्येक मराठी माणसाच्या घरात किमान दोन ते चार वाचनासाठी दिवाळी अंक दिसायचेच. आताही दिवाळी अंक प्रकाशित होतात, अगदी शेकड्यांनी प्रकाशित होतात. पण त्या दिवाळी अंकांमध्ये पूर्वीच्या दिवाळी अंकांचा तो दुरारा आणि तसे लेखक का दिसत नाहीत, हा प्रश्न खरं तर कोणीच विचारू नये. खरे म्हणजे दिवाळी हा प्रकाशाचा उत्सव आहे कारण अमावस्येच्या रात्री दिव्यांची रोषणाई करून आपण लक्ष्मीला आमंत्रित करतो. ते पूर्वीचे स्वरूप आता विजेच्या दिव्यांच्या झगमगटामध्ये लोप पावत चाललेले आहे. विचारा एकुलता एक दिवा विजेच्या त्या अनेक दिव्यांच्या लखलखाटामध्ये ओशाळल्यासारखा जळत असतो. त्याच्या आजूबाजूला विजेचा जो काही प्रकाश आणि इतका झगझगाट असतो की त्याला पाहून, मंद तेलगंध प्रसवणारा दिवा ओशाळला नाही तरच नवल! मग आता हे दिवे भविष्यात किती काळ जिवंत राहतील, हाही अभ्यासाचा विषय आहे. दिवाळीच्या सुट्टीमध्ये मामाच्या गावात जाऊन मस्त मजा करण्याचे दिवस बालकांच्या दहा ते पंधरा किलो दनराच्या नको असणाऱ्या ओझ्याच्या वजनात विरून गेलेले आहेत. काही वर्षं मामा, काका, भाऊ व बहीण तरी आहेत. पुढच्या पिढीला ही नाती होती असे सांगवे लागेल. जाऊ घा, दिवाळीच्या दिवशी मस्त मज्जा करा, विक्त आणलेला फराळ आणि मिठाई खा आणि दिवाळी साजरी करा. असे सर्व काही असले तरी दिव्याचा दीपत्कार यापुढेही भावनाशील माणसाला निश्चितच दिव्यत्वाची जाणीव देऊन जाईल, यात शंका नाही त्यासाठीच सर्वांना दिवाळीच्या शुभेच्छा...!!!!

नागपुरपोस्ट@gmail.com
Mob.No.9922970023

आयएनएस विक्रांतने पाकिस्तानची झोप उडवली

गोवा, दि. २० वृत्तसंस्था
पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी यंदाची दिवाळी स्वदेशी बनावटीच्या विमानवाहू युद्धनौका आयएनएस विक्रांत वरील नौदल कर्मचाऱ्यांसोबत साजरी केली. यावेळी त्यांनी नौदलाच्या पराक्रमाचे कौतुक केले. या युद्धनौकेमुळे 'ऑपरेशन सिंदूर' दरम्यान पाकिस्तानची झोप उडाली होती, असे पंतप्रधान मोदी म्हणाले.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी सोमवारी गोवा आणि कारवारच्या किनाऱ्यावरील आयएनएस विक्रांतला भेट देऊन भारतीय सशस्त्र दलांसोबत दिवाळी साजरी करण्याची परंपरा कायम ठेवली. आयएनएस विक्रांतवर बसून, पंतप्रधान मोदी मिग-

दिवाळीनिमित्त पंतप्रधान मोदींनी नौदलाचे केले कौतुक

२९के लढाऊ विमानांच्या बाजूने असलेल्या फ्लाइंटडेकर गेल आणि दिवसा आणि रात्री दोन्ही वेळी मिग २९ लढाऊ विमानांच्या लहान धावपट्टीवर उड्डाण आणि उतरण्याच्या हवाई शक्तीचे प्रात्यक्षिक पाहिले. भेटीदरम्यान, त्यांनी विमानवाहू जहाजावरील नौदलाच्या कर्मचाऱ्यांशी संवाद साधला, त्यांच्या समर्पणाचे कौतुक केले. त्यांनी जहाजावरील नौदलाच्या कर्मचाऱ्यांना मिठाई वाटली आणि संबोधित केले. ही केवळ एक युद्धनौका नसून, २९ व्या शतकातील भारताची मेहनत, प्रतिभा, प्रभाव आणि

वचनबद्धता यांचे मूर्तिमंत उदाहरण आहे. "आयएनएस विक्रांत हे असे नाव आहे, जे लढाई सुरू होण्यापूर्वीच शत्रूचे धैर्य खचवते," असे ते म्हणाले. २२ एप्रिलच्या पहलगाम दहशतवादी हल्ल्यानंतर नौदलाला अरबी समुद्रात 'हाय अलर्ट'वर ठेवण्यात आले होते. यावेळी आयएनएस विक्रांत आपल्या सोबत ८ ते १० युद्धनौका घेऊन मध्यभागी तैनात होती. भारतीय नौदलाच्या शांतताकाळातील नेहमीच्या सरावांव्यतिरिक्त, ही एक अत्यंत मोठी आणि वास्तविक वेळेतील निर्णायक हालचाल

होती. या तैनातीमुळे पाकिस्तानला संभाव्य नौदल हल्ल्याच्या भीतीने धोक्याचे इशारे जारी करावे लागले होते. युद्धनौकेवर घालवलेल्या रात्रीचा अनुभव सांगताना पंतप्रधान मोदी भावूक झाले. ते म्हणाले, "मी 'वर्तमान क्षणात जगणे' किती महत्त्वाचे आहे, हे तुमच्याकडून शिकलो. तुमचे समर्पण इतके मोठे

छत्रपती शिवाजी महाराजांकडून प्रेरणा.. मोदींनी सांगितले की, गेल्या ११ वर्षांत संरक्षण क्षेत्रातील उत्पादन तीन पटीने वाढले आहे. तसेच, साधारणपणे दर ४० दिवसांनी एक नवीन युद्धनौका किंवा पाणबुडी नौदलात सामील होत आहे. त्यांनी ब्रह्मोस क्षेपणास्त्राच्या वाढत्या जागतिक मागणीचा उल्लेख करत, भारत लवकरच जगातील शीर्ष संरक्षण निर्यातदार देशांमध्ये सामील होईल, असा विश्वास व्यक्त केला. त्यांनी आठवण करून दिली की, जेव्हा ही युद्धनौका देशाला सुपूर्द केली जात होती, तेव्हा नौदलाने वसाहतवादी वारशाचे एक मोठे प्रतीक बाजूला सारून छत्रपती शिवाजी महाराजांकडून प्रेरणा घेतलेला नवीन ध्वज स्वीकारला.

नरकासूर कोण ते सगळ्यांनाच माहीत आहे - उद्धव ठाकरे

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

भाजपाच्या माजी नारसंविक्ता संगीता गायकवाड यांनी उद्धव ठाकरेंच्या उपस्थितीत शिवसेनेत प्रवेश केला. इतर काही नेतेही शिवसेनेत आले. त्यावेळी उद्धव ठाकरेंनी छोटेखानी भाषण केलं. नरकासूर कोण आणि त्याचा वध कसा करायचा हे तुम्हाला माहीत आहे असं सूचक विधान ठाकरेंनी केलं. तसंच नाशिकमध्ये मी पुन्हा येईन असंही उद्धव ठाकरे म्हणाले. ज्यानंतर उपस्थितांमध्ये एकच हशा पिकला. महापालिकेच्या निवडणुका जवळ आल्या आहेत. सगळ्यांना दिवाळीच्या शुभेच्छा देतो आहे. आज नरक चतुर्दशी आहे, कृष्णाने नरकासूराचा वध केला. नरकासूर कोण वेगळं सांगायची गरज नाही. त्याचा वध करण्यासाठी संगीता गायकवाड आणि इतर मंडळी शिवसेनेत आली आहेत. आता हा प्रवाह सुरू झाला आहे. जे मतचोरी करून

तिकडे बसले आहेत त्यांची चोरी आपण चोरांसकट पकडली आहे. या चोरांना हद्दपार करण्यासाठी सर्व मराठी माणसं, अमराठीही एकत्र आले आहेत. कारण कुणालाच हे आवडलेलं नाही. महाराष्ट्र हा लढणारा आहे. संगीता गायकवाड आणि इतर सगळे शिवसेनेत आले मी सगळ्यांच्या देखत तुम्हाला विचारतो तुम्हाला काही खोके वगैरे मिळाले आहेत का? काही धाक दाखवला गेला का? कारण शेवटी लालूच दाखवून घेतलेली माणसं नेभळट असतात. यापेक्षा निष्ठावान सैनिक मला प्रिय

शेतकऱ्यांनो, आत्महत्या करण्यापेक्षा आमदाराला कापा - बच्चू कडूचे वादग्रस्त वक्तव्य

बुलढाणा, दि. २० प्रतिनिधी

प्रहार संघटनेचे नेते आणि माजी मंत्री बच्चू कडू यांनी शेतकऱ्यांच्या मुद्द्यावरून संताप व्यक्त करताना एक अत्यंत वादग्रस्त आणि भडकाऊ आव्हान केले आहे. आत्महत्या करण्याऐवजी शेत एखाद्या आमदाराला कापून टाकण्याचा किंवा सर्वजणांक ठिकाणी विवस्त्र होऊन आंदोलन करण्याचा सल्ला त्यांनी शेतकऱ्यांना दिला आहे. त्यांच्या या विधानामुळे महाराष्ट्राच्या राजकारणात मोठा गदारोळ निर्माण झाला आहे. शेतकरी हक्क परिषदेमध्ये बोलताना

बच्चू कडू यांनी कापूस आणि इतर शेतमालाला मिळत असलेल्या कवडीमोल भावावरून (उदा. ३,००० रुपये) तीव्र नाराजी व्यक्त केली. त्यांनी शेतकऱ्यांना टोचून विचारले, "आपला कापूस ३,००० ला विकवा लागला तर काय कराल तुम्ही? सगळी शांत, आत्महत्या! अरे, तू मरण्यापेक्षा एखाद्याला मारून टाक ना! एखादा आमदार तरी कापला का?" यावेळी त्यांनी आंदोलनाची आणखी एक सीमा ओलांडणारी पद्धत सांगितली. ते म्हणाले, "आत्महत्या केल्यापेक्षा त्या आमदाराचा घासमोर पूर्ण कपडे काढून

बसायचं. कपडे ठेवायचे नाही आणि घाच्या समोर जाऊन बस आणि उठ. काय पीक मेल्याशिवाय परवडत नाही का? हा धिांना जर सुरू केला ना, तर सांगतोय." आपल्या वक्तव्यावर होणाऱ्या संभाव्य टीकेची पर्वा न करता, बच्चू कडू यांनी स्वतःवरील गुन्हांचा उल्लेख केला. "माझ्यावर साडेतीनशे गुन्हे दाखल आहेत. आतापर्यंत चार कलेक्टर आडवे केले, तीन सचिव मंत्रालयात ठोकले, काय फरक पडला? करून काय करणार आहेत?" असा संताप त्यांनी व्यक्त केला.

विरोधकांच्या फुसक्या लवंग्यांचा आमच्यावर काहीच परिणाम होणार नाही- शिंदे

ठाणे, दि. २० प्रतिनिधी

विरोधकांनी आता कितीही लवंग्या-सुरसुरी फोडल्या, तरी आम्ही त्याकडे पाहतही नाही. कारण महायुतीकडे अंटेम बॉम्ब आहे आणि तो फुटला की विरोधकांचे राजकीय अस्तित्व उडून जाईल" असा स्फोटक इशारा मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी ठाण्यात दिला. महायुतीसोबत महाराष्ट्राची जनता ठाण्यात उभी आहे, म्हणूनच आगामी स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीत पूर्ण बहुमताने आमचीच सत्ता येणार असा विश्वासही त्यांनी व्यक्त केला.

ठाण्यातील रहता गार्डन येथे पार पडलेल्या दिवाळी पहाट कार्यक्रमानंतर शिंदे यांनी पत्रकारांशी संवाद साधला. यावेळी एकनाथ शिंदे म्हणाले की, विरोधक दरोडे आरोपांचे फटके फोडतात, पण त्यांच्या त्या फुसक्या लवंग्यांचा आमच्यावर काहीच परिणाम होणार नाही. आम्ही कामगिरीच्या अंटेम बॉम्बने महाराष्ट्र उजळवणार

आणि विरोधकांचा धुळ्या उडवणार आहोत. आमचे लक्ष विकासावर आहे आणि विरोधकांचे काम फक्त आरोप, टीका करणे आहे असा टोला शिंदेंनी लगावला. तसेच ठाण्यातील तरुणईत आज जेवढा उत्साह आणि जल्लोष दिसतोय, ते महाराष्ट्राचं भविष्य आहे. ही परंपरा स्व. आनंद दिवे यांनी रुजवली, आणि आम्ही ती पुढे नेत आहोत. गोपाळकाला, गणेशोत्सव, नवरात्र, दसरा, दिवाळी ठाण्याचा प्रत्येक सण शक्तीचे प्रदर्शन असते. ठाणेकर हे माझे कुटुंब आहे. त्यांच्याच आशीर्वादाने

शनिवार वाड्यातील नमाज पठणावरून महायुतीत जुंपली राष्ट्रवादीच्या नेत्यांकडून मेधा कुलकर्णीवर गुन्हा दाखल करण्याची मागणी

पुणे, दि. २० प्रतिनिधी

पुणे शहरातील शनिवारवाड्यात दोन दिवसापूर्वी काही मुस्लीम महिलांनी नमाज पठण केल्याचा व्हिडिओ समाजमाध्यमांवर व्हायरल झाला होता. हा व्हिडीओ पाहिल्यानंतर भाजपा नेत्या आणि राज्यसभा खासदार मेधा कुलकर्णी यांनी रविवारी दुपारी काही हिंदुत्ववादी संघटनांच्या कार्यकर्त्यांना सोबत घेऊन शनिवारवाड्यात प्रवेश केला. तथाकथित मुस्लिम महिलांनी ज्या ठिकाणी नमाज पठण केले होते त्या जागेवर गोमूत्र शिंपडलं आणि ती जागा शेजाने सारवली. तसेच सर्व कार्यकर्त्यांबरोबर त्या ठिकाणी शिववंदना केली. यासह मेधा कुलकर्णी व त्यांच्याबरोबर आलेल्या कार्यकर्त्यांनी शनिवारवाडा परिसरातील मजार काढून टाकण्याची मागणी केली. यावरून मेधा कुलकर्णी यांच्यावर काँग्रेससह विरोधी पक्षांनी टीका केली आहे.

त्यापाठोपाठ त्यांच्याच मित्रपक्षांनी देखील त्यांच्यावर नाराजी व्यक्त केली आहे. राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टीच्या (अजित पवार) नेत्या रूपाली ठोंबरे-पाटील यांनी खासदार मेधा कुलकर्णी यांच्याविरोधात गुन्हा दाखल करण्याची मागणी केली आहे. यासह त्यांनी भाजपाच्या केंद्रीय नेतृत्वाने मेधा कुलकर्णी यांना समज द्यावी असेही सुचवले आहे. रूपाली ठोंबरे म्हणाल्या, "मेधा कुलकर्णी यांच्यासारख्या अशिक्षित बाईने आम्हाला हिंदुत्व शिकवू नये. त्यांच्या या नोंदकीमुळे

पुण्यात हिंदू मुस्लिमांमध्ये तेढ निर्माण होत आहे. समाजातील सामाजिक सलोखा बिघडतोय. त्यांच्यावर तातडीने गुन्हा दाखल झाला पाहिजे आणि कारवाई केली पाहिजे. राष्ट्रवादीच्या नेत्या रूपाली ठोंबरे म्हणाल्या, "आपल्या धर्माचा स्वाभिमान असणं ही वेगळी गोष्ट आणि दुसऱ्या धर्माच्या भावना दुखावणं वेगळं. आपल्या धर्माचा प्रत्येकाला स्वाभिमान असायला पाहिजे. परंतु, ते करत असताना दुसऱ्या धर्माच्या भावना दुखावत असतील तर तो कायद्याने गुन्हा आहे. मेधा कुलकर्णी यांचं कृत्य बेकायदेशीर आहे. मेधा कुलकर्णी शिक्षिका असल्या तरी त्यांनी ही गोष्ट माहीत नसेल की शनिवार वाडा हे मराठ्यांच्या विजयाचं प्रतीक आहे. शनिवारवाडा मेधा कुलकर्णी यांच्यासारख्या बुरसटलेल्या बुद्धीचं प्रतीक नाही. ते पेशवे सुद्धा आज वरून मेधा कुलकर्णी यांना शिव्या शाप देत असतील."

नरेंद्र मोदी
प्रधानमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
मुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

धाटाव पंचायत समितीसाठी सौ. मिनल बामुगडे यांच्या उमेदवारीची राष्ट्रवादी युवांकडून जोरदार मागणी

रोहा प्रतिनिधी ।

रोहा तालुक्यातील धाटाव पंचायत समिती गणासाठी राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाच्या सौ. मिनल महेश बामुगडे यांना उमेदवारी देण्यात यावी, अशी जोरदार मागणी स्थानिक युवा कार्यकर्त्यांकडून करण्यात येत आहे.

पक्षाचे निष्ठावान कार्यकर्ते महेश बामुगडे यांच्या पत्नी असलेल्या सौ. मिनल बामुगडे या सामाजिक आणि राजकीय कार्यात सक्रिय आहेत.

सामान्य कार्यकर्त्यांच्या प्रतिनिधीत्वासाठी आणि

गावागावांतील समस्यांना आवाज मिळण्यासाठी सौ. बामुगडे यांची उमेदवारी आवश्यक आहे, असे मत युवाकांनी व्यक्त केले आहे. महेश बामुगडे यांचे पक्षाशी असलेले जुने योगदान आणि निष्ठा लक्षात घेऊन, सौ. बामुगडे यांच्या उमेदवारीमुळे पक्षाला स्थानिक पातळीवर अधिक बळकटी मिळेल, असा विश्वास कार्यकर्त्यांनी व्यक्त केला आहे.

युवक कार्यकर्त्यांनी पक्षाच्या वरिष्ठ नेत्यांची भेट घेऊन ही मागणी अधिकृतित्या सादर केली आहे.

विद्यार्थ्यांनी निष्फळ वेबसाइट्स आणि सोशल मीडियावर वेळ वाया घालवू नये

कर्जत प्रतिनिधी ।

'फक्त पैशांचा विचार करू नका, स्वतःच्या प्राप्तीवर आणि कौशल्या वृद्धीवर लक्ष केंद्रित करा. आणि सातत्यपूर्ण सरावाद्वारे उत्कृष्टता साधा.

विद्यार्थ्यांनी बाजारातील अफवा किंवा टिप्सवर विश्वास ठेवू नका. निरीक्षण आणि विश्लेषण या गुणांचा शेअर बाजारात तितकाच महत्वाचा उपयोग होतो जितका तो औषधनिर्माण क्षेत्रात आहे. ज्ञानाधारित गुंतवणुकीद्वारे आर्थिक स्वातंत्र्य साध्य करण्यासाठी प्रबलशील राहावे.' असा मौलिक सल्ला अवधूत साठे ट्रेंडिंग अकॅडमी (ASTA) चे संस्थापक अवधूत साठे यांनी विद्यार्थ्यांना दिला.

यांनी विद्यार्थ्यांना दिला. यांनी विद्यार्थ्यांना दिला. यांनी विद्यार्थ्यांना दिला.

दांडगुरी तलाठी कार्यालयाच्या ईमारतीचे काम रेंगाळले

नागरीकांचा सवाल जोर्याचे कामास वर्ष लोटला तलाठी कार्यालयाच्या ईमारतीचे बांधकाम पुर्ण कधी होणार

बोलीपंचतन प्रतिनिधी ।

दांडगुरी येथील तलाठी कार्यालयाच्या ईमारती बांधकामाचे भुमी पुजन होउन वर्ष लोटले तरी अध्याप ईमारतीचे काम पुर्ण झाले नसुन संबधीत अधिकार्याचे ही सदर बांधकामा कडे दुर्लक्ष झाल्याचे समजते 12ऑक्टोबर 2024रोजी याचे भुमीपुजन करण्यात आले होते सदर चे काम हे महसुल व वनविभाग आणि महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ. यांच्या संयुक्त विध्यमाने करण्यात येत आहे.

परंतु वर्ष लोटले तरी फक्त या

“उमटे धरण ‘गढूळ’ कारभाराचा भंडाफोड! महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या स्फोटक अहवालातून सत्य उघड

अलिबाग प्रतिनिधी ।

उमटे धरणावर जनतेच्या जीवाशी खेळ करणारा कोट्यवधींचा पाण्याचा घोटाळा उघडकीस आला आहे! पिण्याच्या पाण्याऐवजी नागरिकांना गढूळ आणि लालसर पाणी पुरवठा होत असल्याची गंभीर तक्रार उमटे धरण संघर्ष ग्रुपचे अँड. राकेश पाटील यांनी २४ सप्टेंबर २०२५ रोजी महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण (म.जी.प्रा.) विभाग माणगाव येथे दाखल केली होती.

या तक्रारीनंतर शासन यंत्रणा अक्षरशः ऑक्टिड मोडवर आली असून, कार्यकारी अभियंता स्वतः धरणावर धडकले! फिल्टर प्लांटची प्रत्यक्ष पाहणी करून त्यांनी पाणीपुरवठा विभागाच्या मोगळ कारभाराचा पर्दाफाश केला आहे.

सहा वर्षापासून बंद असलेला

कोट्यवधी रुपयांचा फिल्टर प्लांट, तरीही कर्मचाऱ्यांना नियमित पगार — हा नेमका कोणत्या हितसंबंधाचा खेळ? अशीच विचारणा आता स्थानिक नागरिकांमध्ये सुरू आहे. शासनानेही या गंभीर प्रकरणाची दखल घेत चौकशीला सुरुवात केली आहे.

कोटी रुपये खर्च करून २०१५-१६ मध्ये जिल्हा परिषदेने उमटे धरणाजवळ जलशुद्धीकरण केंद्र

उभारले आणि २०१८-१९ मध्ये कार्यान्वित केले. पण प्रत्यक्षात मागील सहा वर्षापासून संपूर्ण प्लांट बंद पडलेला असून, फिल्टर बेड, फ्लॉक्युलेटर, क्लोरीनेशन यंत्रणा काहीच कार्यरत नाहीत. पाहणीदरम्यान कार्यकारी अभियंत्यांना असे दिसून आले की, धरणातून येणारे कच्चे पाणी फक्त तुरटीचा डोस देऊन नागरिकांना पुरवले जाते! म्हणजेच, पाणी फिल्टर न होता

शासनाने तातडीने चौकशी सुरू केली असली तरी, जबाबदार अधिकारी व विभागांवर कारवाई होणार का, हा खरा प्रश्न आहे. उमटे धरणाच्या गढूळ पाण्यामागे असलेला फिल्टर प्लांट घोटाळा रायगड जिल्ह्यातील प्रशासनाची पारदर्शकता आणि जबाबदारी दोन्हीवरच प्रश्नचिन्ह उभे करतो!

- अँड. राकेश पाटील अध्यक्ष उमटे धरण संघर्ष समिती

थेट नळामधून घराघरात पोहोचते. तरीसुद्धा या बंद पडलेल्या प्लांटवरील कर्मचाऱ्यांना पगार नियमितपणे देण्यात येत असल्याचे सत्य समोर आले आहे. यावरून पाणीपुरवठा विभागातील भ्रष्टाचार आणि लपवाछपवीचा वास अधिक तीव्र झाला आहे.

आगामी निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर तळा भाजपची आढावा बैठक संपन्न

तळा प्रतिनिधी ।

आगामी जिल्हा परिषद व पंचायत समिती निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर तळा भाजपची आढावा बैठक संपन्न झाली. शहरातील कुणबी समग्रहात या आढावा बैठकीचे आयोजन करण्यात आले होते.या आढावा बैठकीत तळा तालुक्यातील जिल्हा परिषदेच्या दोन व पंचायत समितीच्या चारही जागांसाठी भाजप कडून उमेदवारांची चाचपणी करण्यात येत असून भाजपने तालुक्यातील सर्वच्या

सर्व जागांवर आपले उमेदवार उभे करण्याच्या हालचाली सुरू केल्या आहेत.गेली कित्येक वर्षे तळा तालुक्यातील जिल्हा परिषद व पंचायत समितीच्या जागांवर राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे उमेदवार निवडून येत आहेत.राज्यात महायुती असली तरी तालुक्यात राष्ट्रवादी कडून मित्र पक्षाला जागा सोडण्याची शक्यता धूसर असल्याने सर्वच पक्ष आपापले सर्व पदाधिकारी व कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

बैठकीत जर पक्षश्रेष्ठींनी आदेश दिला तर तालुक्यातील सर्व जागांवर भाजपचे उमेदवार उभे करण्याची तयारी भाजपच्या पदाधिकाऱ्यांनी केली आहे. याप्रसंगी भाजपचे जिल्हा सरचिटणीस प्रशांत शिंदे,महिला सरचिटणीस हेमाताई मानकर,माजी तालुका अध्यक्ष ऍड निलेश रातवडकर,शहर अध्यक्ष राकेश कासार यांसह भाजपचे सर्व पदाधिकारी व कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

दिवाळीच्या पार्श्ववभूमीवर पनवेल शहर दिव्यांच्या लखलखाटाने उजळले

पनवेल प्रतिनिधी ।

दिवाळी सणाच्या पार्श्ववभूमीवर सर्वत्र झगमगाट सुरू आहे. दिव्यांची आकर्षक रोषणाई ही आता पनवेलची एक वेगळी ओळख होत आहे. यामध्ये दिवाळी निमित्त पनवेल महानगरपालिकेच्या मुख्यालय, आद्य क्रांतिवीर वासुदेव बळवंत फडके नाट्यगृह, प्रभाग कार्यालयांना, विविध कार्यालये, चारही प्रभागातील चौक, रस्ते यांना आकर्षक विद्युत रोषणाई करण्यात आली आहे. त्याच प्रमाणे शहरातील टिळक रोड परिसर हा केदार बिल्डकॉन मुळे झगमगला असून अनेकजण या ठिकाणी उभे राहून या रोषणाईचा आनंद घेत आहेत. तर तरुण वर्ग सेल्फी व व्हिडिओ काढून आपला आनंद द्विगुणित करीत आहेत.

या भागात अंत्यत मोठी व जुनी अशी यशोमंगल सोसायटीचे नुकतेच पुनर्विकासाचे काम

सुरू झाले आहे. या ठिकाणी पियुष भाई यांचे कार्यालय असलेले केदार बिल्डकॉन ने ही सोसायटी डेव्हलप करायला घेतली आहे. इतर बांधकाम व्यवसायिक हे फक्त आपल्या बिल्डिंगचे बांधकाम बघतात परंतु केदार बिल्डकॉन हे कधीच व्यवसाय न पाहता सामाजिक बांधिलकी जपत परंपरागत सण उत्सव सुद्धा साजरे करतात. या उद्देशानेच आज दिवाळीच्या सणानिमित्त यशोमंगल सोसायटी परिसर हा केदार

बिल्डकॉनच्या माध्यमातून पूर्ण रोषणाई करून त्यांनी आगळा रोषणा उपक्रम राबवला आहे. या भागातील नागरिक तसेच इतर अनेकजण या ठिकाणी आकर्षक विद्युत रोषणाई पाहण्यासाठी येथे गर्दी करीत आहेत व केदार बिल्डकॉनचे कौतुक करत आहेत. आकर्षक बांधकाम, वाजवी दर व ग्राहकांचे समाधान या तत्वावर केदार बिल्डकॉनचे पनवेल शहर, नवीन पनवेल, वाशी, मुंबई या ठिकाणी मोठे मोठे प्रोजेक्ट कार्यन्वित आहेत.

रायगड मेडिकल असोसिएशन तर्फे श्री धन्वंतरी पूजन

कर्जत प्रतिनिधी ।

धनत्रयोदशी आणि श्री धन्वंतरी जयंतीनिमित्त रायगड मेडिकल असोसिएशन तर्फे श्री धन्वंतरी पूजन करण्यात आले. रायगड मेडिकल असोसिएशन तर्फे कर्जत मेडिकल असोसिएशन आणि निमा कर्जत तालुका शाखे च्या संयुक्त विद्यमाने कर्जत मधील रायल गार्डन येथे श्री धन्वंतरी पूजन करण्यात आले. या वेळी प्रास्ताविक करताना रायगड चे अध्यक्ष डॉ आशुतोष कुलकर्णी म्हणाले की देवाजवळ हीच प्रार्थना करतो की पुन्हा राज्य नको,स्वर्ग प्राप्ती नको, पुन्हा पुन्हा

जन्म घ्यावा लागला तरी चालेल पण माझ्या हातानी रुग्णांची सेवा होऊ दे, त्यांचे दुःख,रोग कमी करण्यासाठी शक्ती आम्हा सर्व डॉक्टरांना दे. ह्यावेळी निमा चे अध्यक्ष डॉ मिलिंद सोनावले ह्यांनी डॉक्टरांनी आपले स्वतःचे आरोग्य आधी जपावे असे आवाहन केले. तसेच डॉ श्रीकांत डहाके, डॉ नितीन भोषतराव, डॉ प्रभाकर काळे, डॉ जयश्री देयमुख यांनी देखील मार्गदर्शन केले. रायगड मेडिकल असोसिएशन चे सचिव डॉ प्रशांत गांगल यांनी सूत्रसंचालन केले तर रायकारन चे कार्यकारी सचिव डॉ भावेश ओसवाल यांनी श्री धन्वंतरी स्तवन गायले.

‘कमांडर - युद्धपट दिवाळी विशेषांक’चं प्रकाशन मुंबईत संपन्न

पनवेल प्रतिनिधी ।

‘राष्ट्रभक्ती, युद्धपट’ असा आगळावेगळा विषय घेऊन कमांडरने आपला 29 वा दिवाळी अंक प्रकाशित केला. ‘मर्यादित साधनसामग्रीतही विषयांचं वैविध्य जपणे हा ‘कमांडर’ चा प्रयत्न स्तुत्य आहे!’, असं प्रतिपादन कालनिर्णयचे सहसंस्थापक व संपादक जयराज साळगांवकर यांनी केलं. ‘कमांडर’ दिवाळी - युद्धपट तथा देशभक्तीपर चित्रपट विशेषांकाचं मुंबईत संपन्न झालं, त्यावेळी ते बोलत होते. ‘कमांडर’चा या वर्षाचा 29 वा दिवाळी अंक हा ‘युद्धपट विशेषांक’ (देशभक्तीपर चित्रपट) आहे. 29 वर्षापासून सातत्य ठेवून ‘कमांडर’ने विविध विषयांवर विशेषांक प्रकाशित केल्याचं ऐकून त्यांनी आवर्जून कौतुक केलं. गतवर्षाच्या रंगकर्मी या विशेष अंकाचाही त्यांनी विशेष

कौतुक केले आणि ‘कमांडर’ला पुढील वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या. ‘आपल्या देशाच्या सरहद्दीवरील वर्तमानपरिस्थिती,आणिनुकत्याच झालेल्या ऑपरेशन सिंदूर’च्या पार्श्वभूमीवर, जनसामान्यांच्या मनात राष्ट्रप्रेमाची ज्योत पुन्हा जागी करण्यासाठी युद्धपट आणि देशभक्तीपर चित्रपटांवर दिवाळी विशेषांक काढण्याचं आम्ही ठरवलं’,असं या विषयाचं औचित्य यावेळी बोलताना ‘कमांडर’चे संपादक डॉ.राजू पाटोदकर यांनी स्पष्ट केलं. यावेळी डॉ.पाटोदकर यांनी

‘कमांडर’च्या आतापर्यंत झालेल्या प्रवासाबद्दल थोडक्यात माहितीदेखील दिली. ‘कमांडर’ दिवाळी अंक राज्यात नागपूर, यवतमाळ, चंद्रपूर, गोवा, बेळगाव, पुणे, मराठवाडा, कोकण, इंदोर, पनवेल, मुंबई, नवी मुंबई भागात लोकप्रिय असल्याचं सांगितलं ‘कमांडर’चा या वर्षाचा २९ वा दिवाळी अंक हा ‘युद्धपट विशेषांक’ (देशभक्तीपर चित्रपट) आहे. या प्रकाशन सोहळ्याप्रसंगी ‘कमांडर’च्या सहसंपादक पत्रकार नयना रहाळकर, पत्रकार - लेखक अभिनाश कोल्हे आदी उपस्थित होते.

इन्फिनिटी फाऊंडेशन तर्फे आपटे गावात ‘जॉय कॅम्प’ व दीपोत्सवाचे आयोजन पनवेल प्रतिनिधी ।

इन्फिनिटी फाऊंडेशन तर्फे दिवाळीच्या निमित्ताने पनवेल तालुक्यातील आपटे गावातील आदिवासी वाडीत रविवारी ‘जॉय कॅम्प’ आयोजित करण्यात आला. या उपक्रमांतर्गत दिपोत्सव, वस्त्रदान मोहीम, फराळ वाटप, तसेच स्वच्छता मोहिमेचे आयोजन करण्यात आले. या शिबिराचे मुख्य आकर्षण होते २५० वर्षे जुन्या शिव मंदिर परिसरातील ‘दीपोत्सव’. ज्यामध्ये फाऊंडेशनच्या स्वयंसेवकांनी मिळून आपटे गावातील २५० वर्षे जुने शिव मंदिराचा परिसर स्वच्छ केला व संध्याकाळी २०० हून अधिक दिवे प्रज्वलित केले. संपूर्ण परिसर दिव्यांच्या प्रकाशाने उजळून निघाला आणि ग्रामस्थांसाठी हा आनंदाचा सोहळा ठरला. या उपक्रमाचा उद्देश फक्त दिवाळी साजरी करणे नव्हे, तर आदिवासी बांधवांसोबत सणाचा आनंद वाटणे आणि त्याचबरोबर प्राचीन वारसा

आणि संस्कृतीचे जतन करणे हा होता. या ‘जॉय कॅम्प’ उपक्रमाला एन एस एस युनिट सरस्वती कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग, तसेच एन एस एस युनिट केलेई कॉलेज ऑफ आर्ट्स, कॉमर्स अँड सायन्स तसेच ग्रामस्थ आदिवासी बांधव यांचे सहकार्य लाभले. विद्यार्थ्यांनी व स्वयंसेवकांनी उत्साहाने सहभाग घेत सामाजिक बांधिलकीचे उदाहरण घालून दिले. या उपक्रमासाठी इन्फिनिटी फाऊंडेशनचे अध्यक्ष आयुफ अकुला, उपाध्यक्ष मिहिर रेड्डी, समन्वयक शीतल घारगे, सरचिटणीस प्रणय उसाटकर, सरचिटणीस यश दुबे व इतर सदस्य उपस्थित होते.

लोकनेते रामशेठ ठाकूर यांच्या हस्ते ‘दैनिक किल्ले रायगड’च्या 59 व्या दिवाळी विशेषांकाचे प्रकाशन

पनवेल प्रतिनिधी ।

ज्येष्ठ पत्रकार प्रमोद वालेकर संपादित दैनिक किल्ले रायगडच्या ५९ व्या दिवाळी विशेषांकाचे प्रकाशन माजी खासदार लोकनेते रामशेठ ठाकूर यांच्या हस्ते आज संपन्न झाले. या प्रसंगी त्यांच्यासोबत सहसंपादक प्रदीप वालेकर, व्यवस्थापक तुषार तटकरे, सा. रायगड प्रभातचे संपादक विजय पवार, प्रसिद्धी प्रमुख हरेश साठे, पत्रकार उमेश भोईर, आदी उपस्थित होते. या प्रसंगी लोकनेते रामशेठ ठाकूर यांनी दैनिक किल्ले रायगडचा दिवाळी विशेषांक दरवर्षी

वजनदार लेखकांच्या लेखणीतून साकारत असल्याचे अधोरेखित केले. यंदाचाही अंक परिपूर्ण व दर्जेदार झाल्याची पावती त्यांनी किल्ले रायगडच्या टीमला दिली. दर्जेदार साहित्यातूनच उत्कृष्ट अंकांची निर्मिती होत असते. त्या परंपरेला वृद्धिंगत आणि टिकवून ठेवण्यासाठी किल्ले रायगडच्या संपादकीय टीमने घेतलेली अपार मेहनत या अंकातून स्पष्ट जाणवते, असे मत लोकनेते ठाकूर यांनी व्यक्त केले. स्वर्गीय ल. पा. वालेकर हे पत्रकारिता क्षेत्रातील आधारस्तंभ होते, त्यांचा वारसा पुढे चालविण्याचे काम त्यांचे कुटुंबीय

करीत आहेत असे सांगतानाच किल्ले रायगड साहित्यिकांची परंपरा महाराष्ट्रभर मांडण्याचे काम करीत असल्याचे गौरवोद्गारही त्यांनी यावेळी काढले. या विशेषांकामध्ये सामाजिक, सांस्कृतिक, साहित्यिक आणि समकालीन विषयांवर विविध मान्यवर लेखकांचे लेख प्रकाशित करण्यात आले आहेत. दरवर्षीप्रमाणेच यंदाचा अंकही वाचकांना विचारप्रवृत्त, प्रेरणादायी आणि ज्ञानवर्धक ठरणार आहे, असा विश्वास किल्ले रायगडचे संपादक प्रमोद वालेकर यांनी व्यक्त केला.

खासदार तटकरे यांची विकासकामांची घोडदौड सुरू

मुरुड प्रतिनिधी ।

खासदार सुनील तटकरे यांनी जिल्हा नियोजन समितीमार्फत मुरुड तालुक्याच्या ग्रामीण भागाच्या विकासासाठी २ कोटी ८२ लाख रुपयांचा भरघोस निधी मंजूर केला आहे. यामुळे राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या कार्यकर्त्यांमध्ये मोठा उत्साह संचारला आहे. ग्रामीण भागाचा विकास आणि खेडी समृद्ध करणे. आगामी जिल्हा परिषद निवडणुकांमध्ये पक्षाला याचा मोठा फायदा होण्याची शक्यता आहे.

शिवसेनेच्या बालेकिल्ल्यात राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचा धडाका

महाड प्रतिनिधी ।

महाड तालुक्यातील दासगाव खाडी पट्ट्यात गेले अनेक वर्षे विकास कामांचा धडाका सुरूच असून खाडी पट्टा हा शिवसेनेचा बालेकिल्ला म्हणून समजला जातो याच बालेकिल्ल्यात राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचा पक्ष प्रवेशाचा धडाका पाहायला मिळाला शिवसेनेने विकास कामे न केल्याने ग्रामस्थांनी राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षात जाण्याचा निर्णय घेतला आणि याच अनुषंगाने खासदार सुनील तटकरे यांच्या उपस्थितीत दामोळ खलादी व प्पर तुडील आदे ग्रामस्थांनी शिवसेनेला कंटाळून राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षात जाहिर प्रवेश केला या प्रवेशाने येणाऱ्या आगामी निवडणुका जिल्हा परिषद व पंचायत समिती याला फटका पडणार असल्याचे दिसत आहे

महाराष्ट्र सामाजिक विकास ट्रस्ट मार्फत प्रशिक्षण कार्यक्रम

पेण प्रतिनिधी ।

प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजनेअंतर्गत (पाणलोट विकास घटक २.०) रोहा तालुक्यातील सात गावांमध्ये (खारगाव, खांबेरे, शेडसई, अरे बुद्रुक, सरसोळी, खैरे खुर्द, महालुंगे) न्यू जनरेशन पाणलोट विकास प्रकल्पाचे प्रशिक्षण सुरू आहे. महाराष्ट्र सामाजिक विकास ट्रस्ट प्रकल्प प्रशिक्षण संस्था (पीटीओ) व उपजीविका संसाधन संस्था (एलआरए) म्हणून हे प्रशिक्षण घेत आहे. प्रशिक्षणाचा उद्देशः

* प्रकल्पाची जाणीव जागृती

करणे. * पाणी व्यवस्थापनासाठी विविध उपचार पद्धतीचे मार्गदर्शन करणे. * लोकांचा आर्थिक उंचावण्यासाठी स्वयंरोजगारासाठी प्रवृत्त करणे. या प्रशिक्षणात सरपंच, ग्रामसेवक, पाणलोट समिती सदस्य, बचत गट सदस्य आणि शेतकरी वर्ग सहभागी होत आहेत. वसुंधरा पाणलोट विकास यंत्रणा आणि जलसंधारण विभाग, रायगड यांच्या सहकार्याने हे कार्य सुरू आहे

मंगळवार, २१ ऑक्टोबर २०२५

मुंबई

राज्यात उन्हाचा चटका कायम

मुंबई, दि. २० : प्रतिनिधी

दिवाळीच्या आनंदाला सुखाची झालर लावणारी गुलाबी थंडी यदाच्या दिवाळीत अवतरलेली नाही. मोसमी पाऊस माघारी गेल्यापासून राज्यात सर्वत्र उन्हाचा ताप वाढला आहे. कोकणासह विदर्भातही तापमानाचा पारा ३५ अंशापार गेला आहे. दरम्यान, पुढील दोन

ते तीन दिवस उन्हाचा ताप कायम राहणार असल्याचा अंदाज हवामान विभागाने व्यक्त केला आहे.

मुंबईसह इतर भागातही सध्या उकाडा आणि उन्हाचा चटका सहन करावा लागत आहे. सकाळी १० वाजल्यापासून उन्हाची तीव्रता वाढते. त्यामुळे दिवसभर असह्य उकाडा आणि उन्हाचा तडाखा असतो. सध्या ही परिस्थिती राज्यातील सर्वच भागात आहे. त्यामुळे दुपारचा वेळी घराबाहेर पडणे तापदायक ठरत आहे.

दोन दिवसांपूर्वी सांताक्रूझ येथे सर्वाधिक तापमानाची नोंद झाली. त्यानंतर तापमानाचा काहीशी घट झाली तरी तापमानाचा पारा ३४ ते ३५ अंश सेल्सिअस दरम्यान आहे. हवामान विभागाच्या

कुलाबा केंद्रात रविवारी ३५ अंश सेल्सिअस तर, सांताक्रूझ केंद्रात ३५.८ अंश सेल्सिअस कमाल

तापमानाची नोंद झाली.

तापमानात झालेल्या वाढीमुळे सध्या नागरिक हैराण झाले आहेत. सकाळपासूनच बसणारा उन्हाचा तडाखा आणि गरम वारे यामुळे दुपारी रस्त्यावर शुक्रशुक्राट असतो. सायंकाळनंतर बाजारपेठांमध्ये गर्दी पहायला मिळते.

सांताक्रूझ येथे रविवारी देखील सर्वाधिक तापमानाची नोंद झाली.

अरबी समुद्रात कमी दाबाचे क्षेत्र

आग्नेय अरबी समुद्रात लक्षद्वीप, केरळ, दक्षिण कर्नाटकच्या किनाऱ्यालगत कमी दाबाचे क्षेत्र तयार झाले आहे. वायव्येकडे सरकताना ही प्रणाली तीव्र होण्याची शक्यता आहे. तसेच दक्षिण अंदमान समुद्र आणि परिसरावर असलेल्या चक्राकार वाऱ्यामुळे मंगळवारपर्यंत आग्नेय बंगालच्या उपसागरात नव्याने कमी दाब क्षेत्राची निर्मिती होण्याचा अंदाज आहे. वरील दोन्ही चक्राकार वाऱ्यांच्या स्थिती दरम्यान हवेचा कमी दाबाचा पड्डा सक्रिय आहे.

आयुष्मान भारत योजनेअंतर्गत ४९ टक्के महिलांवर उपचार स्त्रियांचा वाढता सहभाग, राष्ट्रीय आरोग्य प्राधिकरणाचा अहवाल

मुंबई, दि. २० : प्रतिनिधी	 देशातील महिलांचा संस्थात्मक आरोग्यसेवेत वाढता सहभाग आता आकडेवारीतही दिसू लागला आहे. राष्ट्रीय आरोग्य प्राधिकरणाच्या (एनएचएच) २०२४-२५ च्या वार्षिक अहवालानुसार केंद्र सरकारच्या ‘आयुष्मान भारत-प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजने’ अंतर्गत झालेल्या एकूण रुग्णालयीन दाखल प्रकरणांपैकी तब्बल ४९ टक्के रुग्ण महिला आहेत. महिलांचा या योजनेतील वाढता सहभाग हे या योजनेचे यश दाखवून देत असल्याचे या अहवालात नमूद केले आहे. या अहवालात नमूद केल्यानुसार प्रामुख्याने १४ टक्के महिलांनी हिमोडायलिसिस उपचार घेतले असून जे सर्वाधिक आहेत. त्यानंतर एकाधिक उपचारा पॅकेजेस ७ टक्के, अक्यूट फेब्राइल आजार ४ टक्के तसेच गॅस्ट्रोएन्टरायटिस आणि मोतिबिंदूशी संबंधित शस्त्रक्रियांचा ३ टक्के महिलांनी लाभ घेतला आहे. १९९८ मध्ये सुरु झालेल्या या प्रधानमंत्री जनआरोग्य योजनेत आजचडीला देशभरातील ३१ हजार रुग्णालयांचा समावेश असून ही जगातील सर्वात मोठ्या आरोग्य संरक्षण योजनांपैकी एक आहे. प्रत्येक कुटुंबास दरवर्षी ५ लाखांपर्यंत मोफत उपचार कवच या योजनेअंतर्गत मिळते. पश्चिम बंगाल वगळता देशातील ३५ राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेश या योजनेत समाविष्ट झाले आहेत.	 योजनेत नोंदणीकृत असून, त्यापैकी ५५ टक्के सार्वजनिक आणि ४५ टक्के खासगी आहेत. देशव्यापी आयुष्मान कार्ड वितरण मोहिमेत आतापर्यंत ४०.४५ कोटी कार्ड जारी करण्यात आले आहेत. तंत्रज्ञानाधारित ‘आपके द्वाार आयुष्मान’ या उपक्रमाद्वारे स्व-नोंदणी व जनजागृती मोहिमांनी ग्रामीण भागातही योजना पोहोचवली आहे. महत्त्वाची गोष्ट म्हणजे २०२३ च्या अंतर्गम अर्थसंकल्पात सरकारने ३७ लाख आघाडीच्या आरोग्य कर्मचाऱ्यांच्या न्यात आशा, अंगणवाडी सेविका आणि सहाय्यक यांच्या कुटुंबांना या योजनेच्या कवरेममध्ये समाविष्ट केले आहे. तसेच, ऑक्टोबर २०२४ मध्ये केंद्राने ७० वर्षावरील सर्व नागरिकांना त्यांच्या उत्पन्नाचा विचार न करता प्रधानमंत्री जनआरोग्य योजनेअंतर्गत समावेश करण्यात आला आहे.योजनेचा आयुष्मान भारत डिजिटल मिशनसोबत वाढता समन्वय आरोग्य व्यवस्थापनात क्रांतिकारी बदल घडवत आहे. मार्च २०२५ पर्यंत देशात ६१.८ कोटी आयुष्मान भारत आरोग्य खाती (आभा) निर्माण झाली असून ३.४ लाख आरोग्य सुविधा आणि १.७ लाख व्यावसायिक या डिजिटल नेटवर्कशी जोडले गेले आहेत. या डिजिटल एकत्रीकरणामुळे कागदरहित, रोखरहित आणि पारदर्शक आरोग्यसेवा सुलभ होत असून, क्लेम निकाली
---	---	--

सीबीआय अधिकारी असल्याचे भासवून वृद्धाची १ कोटींची फसवणूक

मुंबई, दि. २० : प्रतिनिधी	 शर्मा (दिल्ली पोलीस उपनिरीक्षक) आणि हेमराज कोहली (सीबीआय अधिकारी) अशी स्वतःची ओळख सांगणाऱ्या व्यक्तींकडून व्हॉट्सअॅप व्हिडिओ कॉल आले. नवी दिल्ली येथील कर्नॉट प्लेस पोलीस ठाण्यात त्यांच्याविरोधात फौजदारी गुन्हा दाखल झाल्याचे आणि त्यांचा आधार क्रमांक अवैध आर्थिक व्यवहारांशी जोडला गेला असल्याचे त्यांनी सांगितले. अटकची भीती घालून १ कोटी ८ लाख उकळले	 सायबर भामट्यांनी तक्रारदार आणि त्यांच्या कुटुंबियांविरोधात लवकरच अटक वॉरंट जारी केले जाईल, अशी धमकी दिली. त्यानंतर निकासाला दाखला (क्लियरन्स सर्टिफिकेट) मिळवून देण्यासाठी त्यांच्या सर्व बँक खात्यांचे आणि बचतीचे तपशील देण्याची मागणी केली. केंद्रीय अन्वेषण विभागाचे (सीबीआय) वरिष्ठ अधिकारी असल्याची बतावणी करत त्यांनी पंडित वृद्धाला, पडताळणीसाठी आपली सर्व रक्कम एका सुरक्षित बँक खात्यात वळवावी लागेल, असे सांगितले. या धमक्यांमुळे घाबरलेल्या वृद्धाने त्यांच्या आणि पत्नीच्या बँक खात्यांमधून भामट्यांनी दिलेल्या खात्यांमध्ये एकूण एक कोटी आठ लाख रुपये इतकी रक्कम
---	---	--

भरधाव वाहनाच्या धडकेत महिलेचा मृत्यू

ठाणे, दि. २० : प्रतिनिधी	 पोडबंदर भागात एका भरधाव वाहनाच्या धडकेत महिलेचा मृत्यू झाल्याची घटना उपडकीस आली. स्वाती कदम (४०) असे मृत महिलेचे नाव असून याप्रकरणी कासारवडवली पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. स्वाती या आठ दिवसांपूर्वीच येथील केशकर्तनालयात कामासाठी रुजू झाल्या होत्या. कामावरून घरी परतत असताना त्यांचा अपघाती मृत्यू झाला. पोडबंदर येथील नागलाबंदर परिसरातील एका केशकर्तनालयात स्वाती कदम या काम करत होत्या. रविवारी केशकर्तनालयात गर्दी होती. रात्री उशीर झाल्याने केशकर्तनालयाचे मालक मनोज ठाकूर यांनी स्वाती यांना दुचाकीने घरी सोडण्याचा निर्णय घेतला. दोघेही दुचाकीने पोडबंदरहून ठाण्याच्या दिशेने वाहतुक करत होते. त्यावेळेची एका भरधाव वाहनाने त्यांच्या दुचाकीला धडक दिली. त्यामुळे मनोज आणि स्वाती हे दोघेही दुचाकीवरून खाली पडले.	 मनोज यांच्या हाताला गंभीर दुखापत झाली. तर स्वाती यांच्या डोक्याला गंभीर दुखापत झाली. अपघातानंतर वाहन चालकाने तेथून पळ काढला. घटनेनंतर दोघांनाही उपचारासाठी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. परंतु स्वाती यांना डॉक्टरांनी तपासून मृत घोषित केले. या अपघाताप्रकरणी कासारवडवली पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल झाला आहे.
--	---	--

दिवाळीनंतर शाई धरण संघर्षाचे फटाके फुटणार

ठाणे, दि. २० : प्रतिनिधी	 शहापूर व मुरबाड तालुक्याचे सरहद्दीवर शाई नदीवर प्रस्तावित असलेल्या शाई धरणाने संघर्षाचे फटाके दिवाळी नंतर फुटणार असल्याची अधिकृत माहिती हाती आली आहे. तर शेतकऱ्यांचा विरोध काय असतो हे शासनाला लवकरच कळेल अशी माहिती येथील शेतकऱ्यांनी दिली आहे. शहापूर तसेच मुरबाड तालुक्याचे सरहद्दीवर दाढरे ग्रामपंचायत हद्दीतील शाई नदी पात्रावर शाई धरण बांधण्याचा महाराष्ट्र शासनाचा मानस आहे. परंतु या धरणाचे कामासाठी येथील शाई धरण विरोधी शेतकरी संघर्ष समितीला तिव्र विरोध असल्याचे पहायला मिळते. याबाबतचा संघर्ष व शेतकऱ्यांचा विरोध दिवाळीनंतर पहायला मिळणार आहे.	 समितीच्या गाव बैठका तात्पुरत्या स्थगित आहेत. त्यामुळे शेतीची कामे आटोपली की लवकरच बैठकांचे तसेच मोठ्या सभेचे आयोजन करण्यात येणार असल्याची अधिकृत माहिती मिळाली असुन पुढील संघर्षाचे धोरण लवकरच ठरणार आहे. शाई धरणाचे काम गेली अनेक वर्षे रखडले असुन या धरणाचे कामाला येथील शेतकरी तसेच काही आदीवासी गटांनी तिव्र विरोध दर्शविला असल्याने धरणाचे काम रखडले असल्याचे सांगितले जाते. तर मरण चालेल पण धरण नको असा येथील शेतकऱ्यांची ठाम भूमिका आहे. कारण या कामामुळे येथील ५४ गाव पाड्यातील पंधरा हजारोचे आसपास कुटुंबाच्या सात पिढ्या विस्थापित होणार आहेत. त्यांचे मुलाबाळांचे शिक्षणाचा, नोकरीचा, पुनर्वसनाचा, जमिन संपादन व मोबदल्याचा प्रश्नही गंभीर आहे त्यामुळे चारही बाजुने शेतकर्यांचे
--	---	---

दिवाळीनिमित्त राजकारण्यांकडून फुकटात जाहिरातबाजी

नवी मुंबई, दि. २० : प्रतिनिधी	 ऐन निवडणुकीच्या तोंडावर विविध सण आल्याने दिपावली निमित्त राजकारण्यांकडून संपूर्ण शहरांमध्ये फुकटात जाहिरातबाजी करण्यात आली आहे. यामुळे शहर विद्रुपीकरणात भर पडत असून महापालिकेचा लाखो रुपयांच्या महसूल बुडत आहे; मात्र विभाग अधिकाऱ्यांकडून केवळ बघ्याची भूमिका घेतली जात आहे. विशेष म्हणजे एका राष्ट्रीय पक्षाच्या जिल्हाध्यक्षांनी मुख्यालय समोर पालिकेच्या नाकाखालीच अनधिकृत फलक लावले आहेत. याच पदाधिकाऱ्याने संपूर्ण शहरात आमदारांचे छायाचित्र टाकून त्यांच्याआडून जाहिरातबाजी केली आहे.	 तुभें विभाग कार्यालय अंतर्गत आयसीएल शाळा, तुभें नाका, तुभेंगाव तलाव, तुभें स्टोअर, अरेंजा सर्कल, कोपरी सेक्टर २६, एपीएमसी मार्केट परिसर, वाशी विभाग कार्यालय अंतर्गत वाशी डेपो, वाशी सेक्टर १७, सेक्टर १, सेक्टर १५/१६, सेक्टर २९, तसेच सीबीडी बेलापूर दिवाले गाव, अग्रोली गाव, नेरूळ अक्षर चौक नेरूळ, गायमुख चौक, छत्रपती शिवाजी महाराज चौक
---	---	--

मुंबईच्या सागरी प्रवासात मोठा बदल होणार लवकरच हाय-टेक कॅडेला बोटी समुद्रात उतरणार

मुंबई, दि. २० : प्रतिनिधी	 मुंबईच्या सागरी प्रवासात मोठा बदल होणार आहे. प्रसिद्ध स्वीडिश तंत्रज्ञान कंपनी कॅडेलाच्या अत्याधुनिक बोटी लवकरच मुंबईच्या पाण्यात धावताना दिसतील. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचे आधुनिक, स्मार्ट आणि जागतिक मुंबईचे स्वप्न साकार करण्याच्या दिशेने हे एक मोठे पाऊल असेल, असे मत्स्यव्यवसाय आणि बंदर विकास मंत्री नितेश राणे यांनी सांगितले. स्वीडनच्या भेटीदरम्यान, मंत्री राणे यांनी कॅडेला कंपनीच्या मुख्यालयाला भेट दिली. हायड्रोफॉइल तंत्रज्ञानावर आधारित कॅडेला C8 आणि कॅडेला P12 बोटींचा प्रत्यक्ष अनुभव घेतला. या बोटी पाण्याच्या पृष्ठभागावरून सकतात, त्यामुळे लाटीचे तंरंग किंवा आवाज निर्माण होत नाही. शिवाय, त्या पारंपारिक बोटींपेक्षा वेगवान, ऊर्जा-कार्यक्षम आणि पर्यावरणपूरक आहेत.	 मुंबईच्या सागरी प्रवासात मोठा बदल होणार आहे. प्रसिद्ध स्वीडिश तंत्रज्ञान कंपनी कॅडेलाच्या अत्याधुनिक बोटी लवकरच मुंबईच्या पाण्यात धावताना दिसतील. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचे आधुनिक, स्मार्ट आणि जागतिक मुंबईचे स्वप्न साकार करण्याच्या दिशेने हे एक मोठे पाऊल असेल, असे मत्स्यव्यवसाय आणि बंदर विकास मंत्री नितेश राणे यांनी सांगितले. स्वीडनच्या भेटीदरम्यान, मंत्री राणे यांनी कॅडेला कंपनीच्या मुख्यालयाला भेट दिली. हायड्रोफॉइल तंत्रज्ञानावर आधारित कॅडेला C8 आणि कॅडेला P12 बोटींचा प्रत्यक्ष अनुभव घेतला. या बोटी पाण्याच्या पृष्ठभागावरून सकतात, त्यामुळे लाटीचे तंरंग किंवा आवाज निर्माण होत नाही. शिवाय, त्या पारंपारिक बोटींपेक्षा वेगवान, ऊर्जा-कार्यक्षम आणि पर्यावरणपूरक आहेत.
---	--	--

मंत्री राणे म्हणाले की, मुंबईत कॅडेला बोट सेवेच्या शुभारंभामुळे

मुंबईतील हवेची गुणवत्ता खालावली

मुंबई, दि. २० : प्रतिनिधी	 वाऱ्यांची स्थिती बदलताच मुंबईला पुन्हा प्रदूषणाने विळखा घालण्यास सुरुवात केली आहे. मुंबईतील हवेचा दर्जा रविवारी सकाळी मध्यम श्रेणीत नोंदला असून वांंदे – कुर्ला संकुल येथे ‘अतिवाईट’ हवेची नोंद झाली. ‘समीर’ अॅपनुसार रविवारी मुंबईच्या हवेचा निर्देशांक १५५ वर पोहोचला होता. पुढील काही दिवसांत फटाक्यांमुळे प्रदूषणात भर पडण्याची शक्यता आहे. मुंबईत सध्या आर्द्रता असल्याने सकाळी प्रदूषके साचून राहतात. त्यातच सुरू असलेली बांधकामे, प्रकल्प आणि आता दिवाळीनिमित्त उडवले जाणारे फटाके हवेचा दर्जा खालावण्यास हातभार लावत असल्याचे दिसते आहे. समीर अॅपच्या नोंदीनुसार, रविवारी वांंदे – कुर्ला संकुल येथील हवा निर्देशांक ३०१, तर कुलाबा येथील २१० इतका होता. तसेच देवगिरमध्ये २०७, खेववाडी वांदे २१४, नेव्ही नगर कुलाबा २४४, शिवाजी नगर १६९, माझगाव १९६, चेंबूर १७७ आणि भायखळा येथे १५१ हवा निर्देशांक होता. दरम्यान, रविवारी सायंकाळी हवा मध्यम	 श्रेणीत नोंदली गेली होती. केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या निकषांनुसार, हवा गुणवत्ता निर्देशांकातील ०-५० म्हणजे चांगले, ५१-१०० समाधानकारक, १०१-२०० मध्यम, २०१-३०० वाईट, ३०१-४०० अत्यंत वाईट आणि ४०० पेक्षा जास्त म्हणजे अतिधोकादायक समजली जाते. भारतीय हवामान विभागाने मुंबई शहर आणि उपनगरासाठी दैनंदिन अंदाजामध्ये कोरडूया वातावरणाचा अंदाज वर्तविला आहे. तसेच कमाल तापमान ३५ अंश सेल्सिअसच्या आसपास राहण्याची शक्यता आहे. तर, किमान तापमान २१ अंश सेल्सिअसच्या आसपास राहण्याची शक्यता आहे.
---	--	---

पावसाळ्यानंतर मुंबईतील वाऱ्यांची स्थिती बदलते, वेग मंदावतो. त्यामुळे हवेत साचलेली धूळ, प्रदूषके यांचा निचरा होत नाही. बाष्पांमुळे धुलीकरण हवेतच तरगत राहतात. या नैसर्गिक कारणांबरोबरच अनेक मानवनिर्मित कारणेही मुंबईच्या प्रदूषणात भर घालत आहेत.

पायापातू सुविधा, रहिवासी व व्यावसायिक संकुले, नवे प्रकल्प यांची बांधकामे मोठ्या प्रमाणावर सुरू आहेत. त्यातून उडणारी धूळ

मुंबई मनपा आरोग्य सेवा कर्मचारी संघटनेने व्यक्त केली आहे. दरवेळी आरोग्य सेविकांनी भाऊबीज भेट ही दिवाळीनंतरच मिळते. त्यामुळे माजी पालिका आयुक्त डॉ. इक्बाल सिंह चहल यांनी आरोग्य सेविकांना भाऊबीज भेट दिवाळी सण सुरू होण्यापूर्वी देण्याचे आदेश दिले होते. यंदा किमान भाऊबीजेपूर्वी तरी ही भेट देण्याची व्यवस्था करावी जेणे करून भाऊबीजेला त्याचा लाडक्या बहिणींना उपयोग होईल. आता काटछाट न करता पूर्ण रक्कम द्यावी अशी मागणी संघटनेचे अध्यक्ष ऍड प्रकाश देवदास यांनी केली आहे.

मुंबईतील घराघरांमध्ये फिरून बालकांचे लसीकरण करणे अ जीवनसत्त्व वाटप, जंतुनाशक कार्यक्रम, खाी-पुरुष नसबंदी, संसर्गजन्य आजारांचे रुग्ण शोधणे, पल्स पालिओसारखे कार्यक्रम राबविणे अशा विविध आरोग्य सेवा उपलब्ध करून देण्याचे काम आरोग्य सेविका करीत असतात. मुंबई महापालिकेच्या आरोग्य विभागांतर्गत सुमारे चार हजार आरोग्य सेविका कार्यरत आहेत.

नागरिकांना प्रवासाचा एक पूर्णपणे नवीन अनुभव मिळेल. यामुळे किनारी संपर्क सुधोरल आणि जलवाहतूक, किनारी विकास आणि मत्स्यव्यवसायात रोजगाराच्या नवीन संधी निर्माण होतील. या भेटीदरम्यान, महाराष्ट्रात संभाव्य उत्पादन केंद्र स्थापन करण्याबाबत कॅडेलाचे संस्थापक आणि सीईओ गुस्ताव हॅसेलस्कोग आणि मुख्य व्यावसायिक अधिकारी नकुल विराट यांच्याशी प्राथमिक चर्चा करण्यात आली.

मंत्री नितेश राणे म्हणाले,

कायद्याच्या दौरा दिला."

महाराष्ट्र

बापू, आम्हाला माफ कराल ना?

बापू, यदा कदाचित स्वर्गातून तुम्ही पृथ्वीवर आलात, तर आम्हाला सगळ्यांना तुम्ही माफ कराच. कारण तुमचं नाव घेण्याची ज्यांची लायकी नाही, त्यांनी उठाव आणि तुमच्याबद्दल काहीही बोलार्च. त्यामुळे आम्हालाच आमची लाज वाटते, मूर्खांच्या सानिध्यात राहणाऱ्यांना मूर्खच म्हटलं जातं, मग गाढवाच्या सानिध्यात राहणाऱ्यांना काय म्हणणार? सरकार मुझसे डरती है, दाऊद इब्राहिम मुझसे डरता है, असा दावा करणारा कुणीतरी विद्वान (?) सरकारच्या आशीर्वादाने काहीही बोलतो आणि सरकार त्याला संरक्षण देते, हेच या जनतेचं दुर्भाग्य समजावे लागेल. मी ह्याएन्काऊंटर होण्याच्या टप्प्यावर होतो, असं म्हणणाऱ्याचा खरोखरच 'एन्काऊंटर' झाला असता, तर आज महात्मा गांधीबद्दल इतके वाईट उद्गार कोणी काढलेच नसते. स्वतःचा डीएनए डाकूच्या खानदानीतला असताना व त्याची कडुली खुलेआम दिल्यानंतर इतरांचा डीएनए तपासायची या विद्वानाला गरजच काय? महात्मा गांधींची हत्या करणाऱ्या नथुराम गोडसे, धर्मवीर आनंद दिघे व एकनाथ शिंदे यांचा डीएनए सारखाच असल्याचा दावा उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांना मान्य आहे का? हे त्यांनी एकदा तरी जाहीर करावे. तसं जर नसेल तर कायद्याचं अगाध ज्ञान (?) असलेल्या गुणरज सदावर्त नामक वैचारिक कफलकाला सरकार म्हणून शिंदे काय सजा देणार? कुणाची तुलना कुणाबरोबर करावी याची जर अवकल नसेल तर सरकारने देखील अशा वैचारिक देवळाखोरांना का सांभाळवे? जो माणूस महात्मा गांधींच्या खुन्याला 'पंडित' उपाधी लावून बोलतो, ते भाजपला, संघाला मान्य जरी असले तरी एकनाथ शिंदेंना ते कसे काय मान्य आहे? त्याचा खुलासा त्यांनी केला नाही तर शिंदेंची सेना भाजपमध्ये विलीन करायला काहीही हरकत नाही.स्वर्गवासी आनंद दिघे नथुराम गोडसेला मानत होते. उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे आनंद दिघे यांना मानतात. याचाच अर्थ या तिघांचाही डीएनए सारखाच आहे, असा दावा गुणरज सदावर्त करतात. पण हा दावा शिंदेंनी अद्यापही खोडलेला नाही. नथुराम गोडसेंना मानणाऱ्या आनंद दिघेचा आणि एकनाथ शिंदेंचा डीएनए एक असल्याचे सदावर्त म्हणाले, तरीही कुणीच काहीही प्रतिक्रिया द्यायची नाही? महात्मा गांधींची हत्या करणाऱ्या व्यक्तीला पंडित असं ते कसं म्हणू शकता? पण याबाबत जेव्हा या सदावर्तंना विचारण्यात येते, त्यावेळी त्यांच्याकडून आलेली उत्तरे डोक्याला हात लावणाऱ्यासह असतात. दुर्लक्ष करावे तर समाजातून कुकीचा संदेश जातो. त्यामुळे सरकारनेच एकदा या महाशयांचा योग्य तो 'बंदोबस्त' केला तर बरे होईल असे वाटते. अन्यथा अशा लोकांचा बंदोबस्त करणारी यंत्रणा समाजामध्ये असतेच. पण कुणीही कायदा हातात घेऊन येऊ अशी भूमिका सरकारची असते. एका बाजूला डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे नाव घ्यायचे व दुसऱ्या बाजूला त्यांच्याच विचारांना तिलांजळी द्यायची, असा वकील सरकाराी आश्रयाने समाजामध्ये दुही माजवतो. पण सरकार काही करत नाही याचे शल्य जनतेमध्ये मात्र पोहोचले आहे.

गुणरज सदावर्त हे महाराष्ट्रातील विधिसाहेत. महाराष्ट्र शासनाने २०१८ साली मराठा समाजाला सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास प्रवर्गातर्गत आरक्षण दिले होते.

मात्र मराठ्यांना दिलेले आरक्षण हे असंवैधानिक असल्याची यांचिका त्यांनी सर्वोच्च न्यायालयात यशस्वीपणे लढवली. तेव्हापासून ते प्रकाश झोतात आले. अर्थात ही सर्व कामे त्यांच्याकडून करून घेतली जातात, त्याबद्दल सर्व माहिती मराठा माध्यमांमध्ये सतत पसरत असतात. त्यावेळी जो काही संवाद आहे तो ऐकल्यावर सदावर्तचे 'स्टॅड' लक्षात येते.

परंतु ताळतंत्र नसलेल्या सदावर्तकडून एक दिवस महाराष्ट्रात उद्रेक झाल्याशिवाय राहणार नाही असे बोलले जाते. भारतीय राज्यघटनेवर पीएच.डी केलेले सदावर्त ज्या पद्धतीने वर्तन करतात, त्यावरून त्या पीएच.डी बद्दलही चर्चा सुरू झाली आहे. मराठावाड्यातील रमेश पाटील नावाच्या एका कार्यकर्त्याने सदावर्तंना त्यांच्याच भाषेत दिलेली उत्तरे समाज माध्यमांमध्ये सतत पसरत असतात. त्यावेळी जो काही संवाद आहे तो ऐकल्यावर सदावर्तचे 'स्टॅड' लक्षात येते.

महात्मा गांधी बद्दल सतत गरळ ओकणाऱ्या सदावर्तकडून नथुराम गोडसे यांचे सतत कौतुक केले जाते. त्यामुळे एका विशिष्ट वर्गाचे ते लाडके बनले गेले आहे. परंतु त्यांच्या संगतीत असणाऱ्यांवर कधीही बुमरंग होऊ शकते असे त्यांचे वर्तन असते.

मुंबई एसटी बँकेच्या संचालक मंडळाच्या बैठकीत काही दिवसांपूर्वी झालेल्या गोंधळानंतर वकिल गुणरज सदावर्त वादाच्या भोवऱ्यात सापडले होते. सदावर्त आणि मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या शिवसेना गटातील कार्यकर्त्यांमध्ये झालेल्या वादाचे व्हिडीओ सोशल मीडियावर व्हायरल झाल्यानंतर आता सदावर्त यांनी महात्मा गांधी, नथुराम गोडसे, एकनाथ शिंदे व आनंद दिघे यांच्याबाबत वादग्रस्त विधान केले आहे.

(कालच्या अंकावरून पुढे)

पाव दुखावला पण हात तर काम करू शकतात ना! म्हणून रामव्याने घरात रोप लावायचं काम चालू ठेवलं. त्याचं काम अजिबात थांबलं नाही. एका व्यक्तीने आपल्या मुलाच्या लग्नाच्या निमित्ताने रामव्यांच्या कामासाठी मदत म्हणून ५००० रुपये देणगी स्वरूपात दिले. तर तेही रामव्याने वृक्ष लावावडीच्या कामात खर्च केले.

नसा-नसात निसर्ग प्रेम भरलेल्या ह्या रामव्याला लोकांनी सल्ले दिले की, तू लावलेली झाडे तू विकून पैसे मिळव तुला भरपूर पैसे मिळतील. तर रामव्या म्हणाले, या काळ्या आईच्या पोटातून जन्मणाऱ्या झाडांना मी विकण्यासाठी नाही लावलं.

या झाडांमुळे आपल्या सगळ्यांनाच फायदा होणार आहे. शुद्ध हवा, भरपूर पाऊस आणि पर्यावरणाचा समतोल राखला जाईल, म्हणून मी ही झाडां लावली.रामव्यांचे म्हणणे आहे की, निसर्ग आपण न मागत आपल्याला उपयोगी पडणाऱ्या सगळ्या झाडांची निर्मिती करतो. आपल्याला चांगली फळे फुले देते. तर मग आपले कर्तव्य आहे की आपण निसर्गाचे रक्षण केलेच पाहिजे. पुढे ते असेही म्हणतात की, तुम्ही तुमच्या मुलांना फक्त फळे खावला देऊ नका. त्यांना त्या झाडाचे रोप आणून द्या आणि लावायला सांगा. त्याची निगा

राखायला शिकवा. म्हणजे मुले मोठी झाल्यानंतर त्यांना त्याच झाडाची गोड फळे चाखता येतील. त्यातला आनंद काही वेगळ्याच असेल. आज जी लहान मुलं आहेत तीच उद्याचे नागरिक होणार आहेत. मग लहानपणीच त्यांना निसर्गाचं ज्ञान द्या म्हणजे मोठेपणी त्यांना आनंद मिळेल. निसर्गाबद्दल प्रेम वाटेल.

ते म्हणाले होते, मी सरकारलाच सांगणार आहे की तुम्ही सरकारी जमिनीत रक्तचंदनाची झाडे लावून ती मोठी झाल्यावर सरकारतर्फेच लिलावाच्या पद्धतीने विका. म्हणजे तुम्हाला भरपूर पैसे मिळतील.

ही रामव्यांची सूचना सरकारने मान्य देखील केली. रामव्यांची आपल्या कामावर निष्ठा आहे. त्यांनी केलेल्या कामाचे फळ आता सगळीकडून त्यांना मिळायला लागले आहे. लोक आता त्यांच्या कामाची वाहवा करायला लागले आहेत. त्यांना आपोआपच नावलोकिक मिळायला लागला आहे.

काही राज्यस्तरीय सरकारी पुरस्कारांसोबत त्यांना २०१७ साली भारत सरकारकडून पद्मश्री पुरस्कारही मिळाला आहे.प्रसिद्धीची आस नसलेल्या, धनाची लालसा नसलेल्या, पण निसर्गाची समृद्धी सतत वाढत राहो या उत्कट इच्छेने काम करणाऱ्या या अवलीचाला शतशः प्रणाम:..

■ ■ ■ ■

कार्तिक शुक्ल द्वितीयेला भाऊबीज साजरी केली जाते. भाऊबहिणीच्या प्रेमळ, निर्मळ नात्याचे प्रतीक म्हणजे भाऊबीज! या दिवशी मुलूची देवता यम आपल्या बहीण यमुना हिच्या घरी जेवणायला गेला; म्हणून या दिवसाला यमद्वितीया असेही म्हटले जाते. या दिवशी बहीण भावाला ओवाळते आणि त्याच्या दोघार्यांसाठी प्रार्थना करते. भाऊ, बहिणीचे रक्षण करण्याचे वचन देतो. तसेच ओवाळणी म्हणून भेटवस्तू, कपडे, अलंकार देतो.

सहजच मनात विचार येतो की, अशा भेटवस्तूंसोबतच जर भावाने बहिणीला आजच्या काळानुसार आवश्यक असणारी ओवाळणी दिली, तर नक्कीच तिला त्याचा खरा लाभ होईल. कारण आजची स्थिती पाहता कोणतीही स्त्री सुरक्षित नाही. दररोज कुठे ना कुठे स्त्रियांवर बलात्कार, अत्याचार, एकतर्फी प्रेमातून होणारी हत्या अशा

: भाऊबीज : काळानुसार दिलेली ओवाळणी

घटना घडतच आहेत. अशा परिस्थितीत भावाचे कर्तव्य आहे की त्याने बहिणीचे रक्षण करावे. तसेच स्वतःचे रक्षण करण्यासाठी स्वसंरक्षण प्रशिक्षण घेणे गरजेचे आहे, याचे महत्त्व बहिणीला पटवून द्यावे. आज हिंदू तरुणीवरील अजून एक संकट म्हणजे लव्ह जिहाद! लव्ह जिहादच्या जाळ्यात न अडकण्यासाठी धर्मशिक्षण देणे ही काळाची गरज आहे. या पार्श्वभूमीवर लव्ह जिहादविरुद्ध कायदा बनवावा याकरिता महाराष्ट्रात नवरात्रोत्सवाच्या काळात हिंदू जनजागृती समितीने स्वाक्षरी अभियान चालवले. हा अतिशय स्तुत्य उपक्रम होता, ज्याद्वारे व्यापक प्रमाणात समाजात जागृती निर्माण झाली. भाऊबीजेच्या निमित्ताने बहिणीला स्वसंरक्षणार्थ सिद्ध होण्यासाठी प्रोत्साहित व प्रशिक्षित करणे, हीच खऱ्या अर्थाने काळानुसार दिलेली ओवाळणी ठरेल!

■ अॅड. सौ. वैशाली परांजपे, नागपूर.

लक्ष्मीपूजनाचे महत्त्व

लक्ष्मीपूजनाच्या दिवशी वर्षभरातील जमाखर्चाचं हिशेब केला जातो. वर्षभरातील हा जमाखर्चाचा हिशोब लक्ष्मीसमोर ठेवायचा असतो. आपल्या वर्षभरातील जमाखर्चाचा लक्ष्मीसमोर ठेवून प्रार्थना करायची असते की, हे माते तुझ्या कृपेने आणि आशीर्वादाने मिळालेल्या या धनाचा उपयोग आमच्याकडून सत्कायासाठी आणि ईश्वरीकायासाठी होऊ देत. आम्ही जो हिशेब तुज्यासमोर ठेवत आहोत त्याला तुझी संमती असू देत. आम्ही तुज्यापासून काहीही लपवून ठेवू शकत नाही. आम्ही जर तुझा योग्य वापर केला नाही तर तू आमच्या जवळून निघून जाशील. याची जाणीव सतत आम्हाला राहू देत. लक्ष्मीदेवीला अशा प्रकारची प्रार्थना केल्यामुळे आपल्यामधील कर्तव्यापाठी भावना नष्ट होतं ते आपल्याकडे असलेल्या धनाने आपल्याला त्याचा उत्पन्न किंवा गर्व न होता आपल्यामध्ये विनयशीलता येते.

■ शंकर पवार, सातारा.

आधुनिक जीवनशैली मुळे व्यस्त झालेली माणसं ही स्वतःच्या संस्कृतीला पर्यायी मार्ग शोधीत सण उत्सव साजरा करतांना पूर्वंजांना लावलेली परंपरा यामागचा शास्त्रीय दृष्टिकोन तसेच महत्त्व विसरून सण साजरा करतांना ट्रेंड प्रमाणे बदलत उत्सव साजरा करतो.

ही भारतीय संस्कृती विसरून पाश्चात्य विचारांचे अनुकरण करणे कितपत योग्य आहे? हा प्रत्येकाचा प्रश्न जरी असला तरी दिवाळी सारख्या प्रकाशमय पर्वांवर एकजूट होऊन त्यातून आनंदाची देवाणघेवाण, एकोपा, सहयोग, प्रेम, वैचारिक फराळ दिवाळी अंकाचं, भेटीघाटीचा उत्साह, सुट्टीचा आनंद, भावंडात असणार प्रेम,खरेदीचा आनंद, ही जगण्याची मज्जा भारतीय संस्कृती आपणास देते. दिवाळी म्हटलं की आनंद, उत्साह, ऊर्जा, उमेद, अन दीपोत्सव सर्वत्र आनंद खाण्याची चंगळ, नवीन कपडे खरेदी, व बरच काही ...च्या सणाची आपण वर्षभर वाट पाहतो, काहीही नवीन योजल किंवा घ्यायचं असेल वर्षभर तरी... आपण दिवाळीतचेंक म्हणून ती वेळ हाणून नेतो ...थोडक्यांत आपल्या इच्छा पूर्ण करणारा सण म्हणजे दिवाळी....

पूर्वी दिवाळी की वाट पाहणारी आपण सर्व नियोजन करून दिवाळी साजरी करण्यासाठी वेळ, परिश्रम, यांचा वाटा असायचा. दिवाळीपूर्वी घरातील साफसफाई करतांना अडगळीत पडलेल्या वस्तू आठवणी सांगून व्यवस्थित ठेवत असत. तेव्हा कमी मिळकतीत सर्वांचा गरजा पूर्ण करून उलेल्या पैशाची जी बचत व्हायची ती साठवून वर्षातील दिवाळी व्हायची. मोजक्या पैशात घराची साफसफाई, रंगरंगोटी, कपडे, वस्तू, किराणा सजावटीचे सामान खरेदीची लगबग व्हायची.

कमी पैसा कमी गरजा व काटकसर नियोजनातून मिळालेली प्रत्येक वस्तू आनंद देणारी होती. आज पैसा आहे पण त्या काटकसर दिवाळीची आठवण झाल्याशिवाय राहत नाही, खर्चाचा खरा हिशोब ठेवणारी ती रुपयांची किंमत ह्या ऑनलाईन जमान्यात हेत नाही.

सणासुदीच्या काळात, किंवा रोजचा स्वयंपाक बनवण्यासाठी देखील एक गोष्ट आहे ज्याशिवाय जेवण तयार होऊ शकत नाही. ते म्हणजे तेल. भाजी बनवण्यासाठी, काही तळण्यासाठी तेल हे लागतेच.

बहुतेक घरांमध्ये स्वयंपाकासाठी मोहरीचे तेल किंवा रिफाईंड डालला तेल वापरले जाते. तथापि, हे आरोग्यासाठी खूप हानिकारक मानले जाते. मग आरोग्यासाठी चांगले असणारे स्वयंपाकाचे तेल कोणते जे कोणताही विपरीत परिणाम करत नाही. या तेलामध्ये बनवलेले अन्न खाल्ल्याने तुमचे हृदय आणि मनही निरोगी राहील आणि वजन वाढण्यासही प्रतिबंध होईल. स्वयंपाकासाठी कोणते तेल वापरले पाहिजेत हे जाणून घेऊयात.

प्रसिद्ध गॅस्ट्रोएन्टेरोलॉजिस्टांच्या म्हणण्यानुसार तुम्ही योग्य स्वयंपाक तेल निवडले तर तुमच्या आरोग्याचे कधीही नुकसान होणार नाही. खरं तर, ते तुमचे आरोग्य सुधारेल आणि तुम्हाला तंदुरुस्त ठेवेल. नारळीचे तेल : आपण वर्षानुवर्षे नारळीचे तेल वापरत आहोत, पण तुम्ही कधी ते स्वयंपाकासाठी वापरले

दीपोत्सव स्नेहपूर्ण आनंदाचा !

उमेश ज्ञानेश्वर ईश्वे कृष्ण विहार, नागपूर 9518571138 ikhe.soil@gmail.com

खिशात दमडी असल्याशिवाय काही घेण्याची हिममत नव्हती. आपण जाणीवपूर्वक रांगोळी पासून तर तोरण, दिवे, झाडू पर्यंत प्रत्येक गोष्ट ही ऑनलाईन खरेदीतून विकतघेतो आपल्या आसपासची काही मंडळी छोट्या छोट्या , घरगुती वापरातील गोष्टी फुटपाथ वर विक्रीसाठी बसून सकाळ पासून तर सायंकाळ पर्यंत दोन पैसे कमवून दोन वेळेचे पासून सुरू होऊनकर्त्त्या घराची मालकीण ऑनलाईन शॉपिंगच्या प्लॅटफॉर्मवर खरेदीसाठी आपला नसणारा वेळ ह्या मोबाईलवर घालवून ऑफरच्या निवडखत फसलेली असते. घरात पूर्वी दिवाळी साठी खास घरगुती उठणे तयार करणारी मंडळी आता ऑनलाईन बाजार खरेदी करून घेतात कपडे दिवे, किराणा, सजावट साहित्य, फराळ हे सर्व ऑनलाईन खरेदी करणारे आपण सर्व कधी काळी प्रत्येकाच्या आवडी निवडीप्रमाणे चव जपणारे घरगुती पदार्थ तयार करून प्रेमाने एकमेकांच्या घरी देवाणघेवाण करून आनंदाचा फराळ वर्षभराच्या स्नेहासाठी पुरेसा असतो तोही आता बाजारातील मिठाईच्या बॉक्स ने दुरावाला आहे

दिवाळीचा आनंद व्यक्त करताना परिभाषा ही बदलल्या पूर्वी मातीची पणती व त्यांचे झगमगाट ही मोहून टाकायची एक पणती जी कुंभाराच्या तालमीत घडलेली व प्रत्येकाच्या आयुष्यात तेजोमय करणारी ती पणती तिमिरातुनी तेजाकडे नेणारी आज कृत्रिम, मेणाच्या, शोभेभा, चार्चनिज वस्तूमुळे दबली आहे सर्वत्र झगमगाट फक्त चायनीज लॉयटिंग व कृत्रिम दिव्यांचाच असतो. तसेच तोरण व फुलेही कृत्रिम, रांगोळी ही स्टिकरच्या, फटाक्यांची आतिथवाजी ही निव्वळ देखाव्याचा भाग. श्रीमंतीचें प्रदर्शन करणारे मात्र झेंडूची फुले, तोरण, रांगोळी, पणत्या, लाह्या बताशे, झाडू , आकाशदिवे घेतांना फुटपाथवर भाव करून वस्तू कवडीमील मिळाल्यात यासाठी बोली लावतात . हीच का ती श्रीमंती...! ऑनलाईन घरेदी करताना कुठल्याही मर्यादा न पाळता वस्तू विकत घेऊन स्थानिक विक्रेते छोटे दुकानदार यांना डावलून आपला उद्देश साध्य करित असलो तरी सामाजिक विषमता निर्माण होत आहे.

दिवाळी प्रकाशपर्व साजरे करताना वर्षभरपाट जोडलेली माणसं मग रोजचा भाजीवाला पासून तर कचरेवाला पर्यंत, दुकानदार, सहकारी, मित्र, नातेवाईक यांचे पर्यंत स्नेह वाढविणारा आनंदाचे , प्रेमाचे, सहयोगाचे नाते जोळसणारा खरा आनंद उत्सव आहे. दिवाळी साजरा करणारा संकल्प :- घरगुती सजावट साहित्य हे फुटपाथवर बसणाऱ्या

■ ■ ■

गांधीजींची हत्या नेमकी का झाली ?

महात्मा गांधी यांची हत्या अत्यंत क्लेशदायक असली तरी भारताबरोबर जगालाही त्यावेळी धक्का बसला होता. कारण संपूर्ण जगाच्या पाठीवर मानवतेचा, शांततेचा व अहिंसेचा मंत्र देणारे ते युगपुरुष ठरले होते. पण अविचारामुळे त्यांची हत्या झाली व त्याचे समर्थन दुष्ट प्रवृत्तीच्या लोकांकडून सुरू झाले. महात्मा गांधींनी मुख्यतः अहिंसा, सर्वधर्म समभाव, आणि हिंदू-मुस्लीम एकता यांसारख्या धोरणांवर भर दिला होता. त्यांचे काही निर्णय, जसे की पाकिस्तानला आर्थिक मदत देणे किंवा मुस्लिमांसाठी अधिक सहानुभूती दाखवणे, हे काही हिंदू राष्ट्रवाद्यांना योग्य वाटले नाही. त्यांना वाटायचं की गांधींच्या धोरणामुळे हिंदू समाजावर अन्याय होत आहे. या कारणामुळे गोडसेने गांधींच्या हत्या केली आणि त्यामुळे काही लोकांना ते कृत्य योग्य वाटलं. महात्मा गांधींच्या धोरणांमध्ये अहिंसा आणि शांती यांना प्रामुख्याने स्थान होते, पण ते त्यांच्या काळातील हिंदू-मुस्लीम तणावांवर आणि भारताच्या विभागीय प्रश्नांवर एकूणच वेगळ्या दृष्टिकोनातून पाहत होते. गोडसे आणि काही इतर राष्ट्रवादी नेते गांधींच्या या धोरणांवर नाराज होते, कारण त्यांना वाटायचं की गांधींनी हिंदू समाजाच्या हितांचा विचार कमी केला आणि मुस्लिमांसाठी जास्त सहानुभूती दाखवली. यामुळे काही लोकांना गोडसेचं कृत्य समजण्यास मदत झाली आणि त्या दृष्टीकोनातून ते कृत्य उचित वाटलं. पण गांधींना समजून घेण्यास अनेक जण कमी पडले. ज्यांना गांधी पूर्णपणे समजले, ते कधीही त्यांच्या हत्येचे समर्थन करणार नाही. येणारा काळ त्याचे उत्तर दिल्याशिवाय राहणार नाही.

सदावर्तेंना गांधीर्याने घेण्याची गरजच नाही

महात्मा गांधींच्या हत्येचे समर्थन नथुराम गोडसे आणि त्यांच्या काही साथीदारांनी केले होते, ज्यांनी गांधींच्या भारत फाळणीदरम्यान मुस्लिमांबद्दल असलेल्या भूमिकेमुळे असंतोष व्यक्त केला होता. हिंदू महासभा या राजकीय पक्षाचा सदस्य असलेल्या गोडसे आणि त्यांच्या साथीदारांनी गांधींच्या हत्येचा कट रचला होता. गांधींच्या हत्येचा निर्णय या सर्वांच्या विचारांवर आधारित होता आणि त्यांनीच हत्येचे समर्थन केले होते. महात्मा गांधींची हत्या ३० जानेवारी १९४८ रोजी वयाच्या ७८ व्या वर्षी बिलां हाऊस (आता गांधी स्मृती)च्या कॅंपाऊंडमध्ये झाली. त्यांचा मारेकरी नथुराम विनायक गोडसे, पुणे येथील हिंदू महासभा या राजकीय पक्षाचा सदस्य होता. फाळणी दरम्यान गांधींनी मुस्लिमांना महत्त्व दिले, याबद्दल गोडसे आणि त्यांच्या साथीदारांनी तीव्र नाराजी व्यक्त केली होती, जे त्यांच्या हत्येमागील एक प्रमुख कारण मानले जाते. अनेकदा त्यांना मारण्याचे प्रयत्न झाले होते. पण आता महात्मा गांधींची हत्या होऊन इतके वर्षे झाले तरी त्यांच्या मारेकऱ्यांना आदरार्थी संबोधले जाते. भारताचे पंतप्रधान जगन्मोहन प्रवास करतात. परदेशात ज्या ज्या ठिकाणी महात्मा गांधींचा पुतळा असेल, तेथे ते नतमस्तक होतात. पण अलीकडच्या काळात त्यांच्याच विचारांची माणसे गांधीजींची हत्या करणाऱ्यांना देव मानू लागले. त्यामुळे समाजमन अस्वस्थ होत चालले आहे. गुणरज सदावर्त यांना गांधीर्याने घेण्याची गरज नाही. तेव्हाही त्यांची लायकी पण नाही. पण म्हणतात ना 'महातारी मेल्यावे दुःख नाही, पण काळ सोकावतो'.

सतत प्रसिद्धीच्या प्रकाश झोतात राहण्यासाठी ते नेहमी प्रसार माध्यमांच्या प्रतिनिधींना बोलावतात व नको त्या स्टायलिंगने बिभत्स अरडाओरड करतात. त्यांच्या पत्नी देखील त्यांना समर्थन करतानाचे विनोदी चित्र संपूर्ण महाराष्ट्र पाहत असतो. अनेकांना हसू फुटते. परंतु बोलण्याच्या ओघात सदावर्त

कोणत्याही दिशेला जातात. पण सदावर्तेंचे उद्योग फार काळ चालू शकणार नाही. एक ना एक दिवस त्यांचा महाराष्ट्रात उद्रेक होईल, त्याचवेळी कदाचित सरकारला जाग येईल असे वाटते!

■ ■ ■

छोट्या विक्रेत्याकडून घ्यावीत . आनंदाचा दीप तळगाळातील गरजू लोकांसोबत लावून त्यांना प्रेमाचा सहवास, फराळ, गरजेच्या वस्तू देऊन साजरा करूया. एक दिवा हा आपल्या अवतीभवती असणाऱ्या अनाथ अपंग, आश्रमात, वृद्धाश्रम येथे भेट देऊन मदतीचा नंददीप लावून उजळया. फटाके फोडण्यापेक्षा त्या पैशाचे गरजू लोकांना मदत करून आनंद प्रकाशित करा. फराळ विकत घेतांना गृह उद्योग यांच्या कडून घ्यावा म्हणजे बचतगट, यांचे सक्षमीकरण होईल व जगण्याची उमेद निर्माण होईल इथे ऑफरचा खेळ नसला तरी पैसे कमविण्यासाठी आपण त्यांना ऑफर देऊ शकू.

जुनी कपडे ,साहित्य, पुस्तके हे रद्दीत विकल्या पेक्षा गरजू होतकरू, लोकांना मोफत द्या. मातीचे दिवे, कागदी आकाश कंदील हे सर्व स्थानिक बाजारातील लहान विक्रेते यांच्या कडून घेतांना अपंग व्यक्तीच्या कडून खरेदीला प्राधान्य द्या खरेदी मॉल शॉपिंग प्लॅटफॉर्म वरून करण्याऐवजी विविध दुकानातून माल घेऊन त्यांच्या हातांना काम द्यावे.

लखळ प्रकाश करताना एक तरी दिवा अंधकार असणाऱ्या जागेवर लाऊन आशेचा किरण प्रज्वलित करा. सफाई कर्मी, घरातील कामवाली ,गाई यांनाही आपल्या आनंदात सामाहून घ्या त्यांना या निमित्ताने यथाशक्ती भेटवस्तू, मदत, सन्मान देऊन आनंद दितुनंती करा. व्यर्थ खर्चाचा उधळपट्टी न करता ती पुंजी भविष्यातील नियोजनासाठी ठेवा . विविध दुकानातून वस्तू खरेदी करताना भाव न करता फुटपाथवर बसणारी मंडळींच्या आनंदाचे भागीवार व्हा. दोन शब्द प्रेमाचे अन आपुलकीचे देणे हेही प्रकाशमय पर्वाची नांदीच आहे.

दिवपर्व साजरा करताना कुणाला न दुखवता, प्रत्येकाला आपल्या आनंदात सामील करा म्हणजेच खरा स्नेहपूर्ण दीपोत्सव! शुभ दीपावली!

■ ■ ■

अक्षीकॉयन

प्रा. अशोक सारडा मेहकर (९४२९३९४३९९)

दीपोत्सव...!

मानवतेप्रती हृदयात व्हावी संवेदनाची निर्मिती तर भुतलावर नांदेल भौ सुख समृद्धी शांती..

अज्ञानच तर आहे मानवी समस्यांचे मुळ दिपोत्सवाने व्हावा त्याचा विनाश समुळ ...

अडल्या नडलेल्याच्या जो येतो कामी त्यावर कृपा करते माता महालक्ष्मी ..

दिवाळी संदर्भात असलेल्या गमतीदार माहितीने पुरणाल तसेच इतिहासात आपले स्थान निर्माण केले आहे. म्हणूनच हा सण एखाद्या विशिष्ट समूहाचा न राहता संपूर्ण राष्ट्राचा बनला आहे. दिवाळीविषयी काही रांगदार व गमतीदार माहिती खालीलप्रमाणे:-

- प्रभू राम रावणाचा पराभव केल्यानंतर अशोधेला परतत असताना त्यांच्या वाटेवर लोकांनी दिवे लावून स्वागत केल्याचे त्रेतायुगात सांगितले आहे.
- श्रीकृष्णाने अत्याचारी नरकासुराचा वध केल्यानंतर गोकुळवासियांनी आपला आनंद दिवे लावून व्यक्त केल्याची कथा प्रचलित आहे.
- देवीने महाकालीचे रूप धारण करून राक्षसांचा वध केला होता. त्याचा वध केल्यानंतरही महाकालीचा क्रोध कमी झाला नव्हता, तेव्हा भगवान शंकराने स्वतः देवीच्या चरणी लोटगण घातले. शंकराच्या शरीर स्पर्शाने महाकालीचा क्रोध शांत झाला. त्याची आठवण म्हणून लक्ष्मीची पूजा केली जाते. या दिवशी तिच्या रौद्ररूपाची पूजा करण्याची प्रथा आहे.
- बळीराजाने आपल्या पांढऱ्या कपडांचा जोरावर त्रैलोक्यावर विजय मिळविला होता. या विजयाने भयभीत झालेल्या देवांनी भगवान विष्णूची प्रार्थना केली. त्यांची प्रार्थना ऐकून विष्णूने वायव्य रूप धारण करून बळी राजाला दान पायांत तीन मागितले. विष्णूने तीन पायाने त्रैलोक्य घेतले. बळीच्या दानश्रृणामुळे प्रसन्न झालेल्या विष्णूने त्याला पाताळाचे राज्य देवून भू-लोकवासी त्याच्या आठवणीनिमित्त प्रत्येक वर्षी दिवाळी साजरी करतील असे आश्वासन दिले.
- शिखांचे सहावे गुरू हरगोविंदसिंग बादशाह जहांगीरच्या कैदेतून सुटून कार्त्तिक अमावस्येच्या दिवशी अमृतसरला आले होते.
- दिवाळीच्या एक दिवस अगोदर म्हणजे चतुर्थीला श्रीकृष्णाने नरकासुराचा वध केला होता. यामुळे आनंदी झालेल्या गोकुळवासियांनी दुसऱ्या दिवशी अमावस्येला दिवे लावून आनंद साजरा केला होता.
- इसवी सन पूर्व ५०० वर्षांपूर्वी मोहेंजोदडो येथे सापडलेल्या अवशेषांमध्ये एका मातीच्या मूर्तीनुसार त्याकाळी दिवाळी साजरी केली जात असल्याचे समजते. मूर्तीच्या दोन्ही बाजूला दिवे जळताना दिसून येत होते.
- इसवी सन पूर्व २५०० वर्षांपूर्वी गौतम बुद्धांच्या अनुयायांनी त्यांच्या स्वागतासाठी लाखो दिवे लावून दिवाळी साजरी केली होती.
- सम्राट विक्रमादित्याचा राज्याभिषेक दिवाळीच्या दिवशी

झाला होता. त्याच दिवशी दिवे लावून जनतेने आनंद साजरा केला होता.

- इसवी सन पूर्व चौथ्या शतकातील कौटिल्य अर्थशास्त्रानुसार कार्त्तिक अमावस्येच्या दिवशी मंदिरात आणि घाटवर (नदी किनारी) मोठ्या प्रमाणात दिवे लावले जात असल्याचे सांगितले आहे.

दिवाळी पुराण आणि इतिहास

- अमृतसर येथील सुवर्णमंदिराचे बांधकाम दिवाळीच्या दिवशी सुरू झाले होते.
- जैन धर्माचे तीर्थंकर भगवान महावीर यांनी दिवाळीच्या दिवशीच बिहारमधील पावापुरी येथे आपल्या शरीराचा त्याग केला होता. 'महावीर संवत्' त्यांच्या दुसऱ्या दिवशी सुरू होते. त्यामुळे दीपोत्सव आनंद, उत्साहाने साजरा करण्यात येणारा प्रकाशाचा उत्सव होय. दीपोत्सव हा केवळ उत्सव नसून उत्सवाचे स्नेहसंमेलन आहे. दिवाळी, नरकचतुर्थी, धनत्रयोदशी,

अनेक प्रांतातील लोक याला नवीन वर्षाची सुरुवात मानतात. प्राचीन जैन ग्रंथात दीपोत्सवाचे वर्णन आहे. महावीर निर्वाणामुळे जी अंत्यंत्योत्ती कायमची विझून गेली होती, तिची कमतरता पूर्ण करण्यासाठी आपण बहिःज्योतीचे प्रतीक म्हणून दिवे लावू या असे कल्पसूत्रात सांगितले आहे. १३. पंजाबमध्ये जन्मलेल्या स्वामी रामतीर्थ आणि महाप्रयाण या दोघांचा जन्म दिवाळीच्या दिवशी झाला होता. त्यांनी दिवाळीच्या दिवशी गंगाकिनारी स्नान करताना 'ओम' म्हणून समाधी घेतली होती.

उदाहरण म्हणजे रघुवंश होय. ती एक महान शक्ती असल्यामुळे नेहमी चांगल्या लोकांच्या हातात राहिली पाहिजे. कारण तिचा चांगला उपयोग होऊ शकतो.

नरकचतुर्थीला महाकालीची पूजा केली जाते. स्वतःचा

बलिप्रतिपदा आणि भाऊबीज या पाच सांस्कृतिक विचारधारा असलेल्या सर्णांचा उत्सव आहे. धनत्रयोदशी म्हणजे लक्ष्मी पूजन! भारतीय संस्कृतीत लक्ष्मीला महत्त्वाचे स्थान आहे. 'सुईला छेदल्यास तिच्यातून उंट निघतो. परंतु, धनवंताला स्वर्ग मिळत नाही. या ख्रिश्चन धर्मातील म्हणीला भारतीय सहमत नाहीत. त्यांच्या दृष्टीकोनातून श्रीमंत लोकच देवाचे लाडके असतात.

लक्ष्मी चंचल नाही तर मनुष्याची वृत्ती चंचल आहे. पैसा या शक्तीच्या आधारे मनुष्य देव किंवा राक्षस बनू शकतो. लक्ष्मी केवळ उपभोगाचे साधन आहे असे मानणार्या मनुष्याचे लवकरच अधःपतन होते. परंतु, तिची पूजा करून तिला परमेश्वरी प्रसाद मानणारा मनुष्य स्वतः पवित्र आणि सुष्टीलाही पवित्र बनवितो. वाममार्गाने वापरलेल्या लक्ष्मीची अलक्ष्मी होते. स्वार्थ आणि परमार्थासाठी वापरलेल्या लक्ष्मीला वित्त आणि धनलक्ष्मी असे म्हणतात. देवकार्यासाठी वापरलेली लक्ष्मी महालक्ष्मी असते.

प्रकाशोत्सव दीपावली

स्वार्थासाठी शक्ती खर्च करणारा दुर्गंधन, दुस्त्रयाच्या चरणी शक्ती ठेवणारा कर्ण आणि देवकार्यात शक्तीचे हवन करणारा अर्जुन या महाभारतातील तीन पात्रांना महर्षी व्यासांनी उत्कृष्टपणे आपल्यासमोर मांडले आहे. नरकचतुर्थीला कालचतुर्थी असेही म्हणतात. त्यामागे अशी कथा आहे की, नरकासुर नावाच्या राक्षसाने पृथ्वीवर अत्याचाराचे थैमान मांडले होते. त्याच्या अत्याचारापासून श्रियांचीदेखील सुटका झाली नव्हती. त्याने सोळा हजार श्रियांना बंदी करून ठेवले होते. तेव्हा भगवान श्रीकृष्णाने त्याचा वध करण्याचा विचार केला. श्रीकृष्णाच्या मदतीने सत्यभामेने नरकासुराचा वध करून श्रियांचा उद्धार केला. अमावस्येच्या त्या रात्री सर्व लोकांनी दिवे लावून आनंदोत्सव साजरा केला होता.

दिवाळी म्हणजे वैश्यांचा

(व्यापाऱ्यांच्या) हिशोब-वही पूजेचा दिवस! संपूर्ण वर्षाचे लेखा परिक्षण करण्याचा दिवस होय. या दिवशी मनुष्यानेही त्याच्या जीवनाचा लेखा-जोखा तयार केला पाहिजे. राग, द्वेष, मत्सर यांना दूर करून नवीन वर्षाच्या दिवशी प्रेम, श्रद्धा आणि उत्साह वाढविण्याचा प्रयत्न करावा.

बलिप्रतिपदा (पाडवा): नवीन वर्षाला बलिप्रतिपदा असेही म्हटले जाते. वैदिक विचारांची उपेक्षा करून वर्णाश्रम व्यवस्थेला उध्वस्त करणाऱ्या बळीचा विष्णूने पराभव केला होता. म्हणून त्याच्या स्मरणार्थ बलिप्रतिपदा साजरी केली जाते. बळी दानशूर राजा होता. या दिवशी त्याच्या आठवणींना उजाळा दिला जातो.

दिवाळीच्या दिवशी लक्ष्मीकडे पूज्य दृष्टीने पहावे. भाऊबीजेच्या दिवशी समस्त श्रियांकडे आई किंवा बहिणीच्या नजरेने पाहिले पाहिजे. स्त्री ही आदर्शणी आहे. मोठे म्हणजे अंधकार! दीपोत्सव म्हणजे अज्ञान आणि मोहाच्या खोल अंधाराकडून ज्ञानाच्या प्रकाशाकडे प्रयाण करणे होय. दिवाळीला दिवे बाहेर जळतात. परंतु आपल्या मनात योग्य दीप प्रकट झाला पाहिजे. मनात अंधकार असल्यास बाहेर जळणारे दिवे निरर्थक ठरू शकतात. दीपक ज्ञानाचा प्रतीक आहे.

धनत्रयोदशी आणि धनवंतरि जयंतीचे महत्त्व

आश्विन वद्य त्रयोदशी या तिथीला धनत्रयोदशी (धनतेरस) हा सण साजरा केला जातो. दीपावलीला जोडून येणार्या या सणाच्या निमित्ताने नवीन सुवर्णालंकार विकत घेण्याची प्रथा आहे. व्यापारीवर्ग आपल्या तिजोरीचे पूजनही याच दिवशी करतात. धनत्रयोदशी म्हणजेच देवतांचा वैद्य धनवंतरी देवता' यांची जयंती. या दिनाचे माहात्म्य या लेखातून जाणून घेऊया.

भावार्थ : ज्यामुळे आपल्या जीवनाचे पोषण सुरुळीत चालू आहे, त्या घनाची या दिवशी पूजन करतात. येथे धन म्हणजे शुद्ध लक्ष्मी. श्रीसूक्तात वसू, जल, वायू, अग्नी आणि सूर्य यांना धनच म्हटले आहे. ज्या घनाला खरा अर्थ आहे, तीच खरी लक्ष्मी ! अन्यथा अलक्ष्मीमुळे अनर्थ घडतो.

वैशिष्ट्ये : हा दिवस व्यापारी लोकांसाठी विशेष महत्त्वाचा मानला जातो; कारण धनप्राप्तीसाठी

श्री लक्ष्मीदेवीचे पूजन केले जाते. या दिवशी ब्रह्मांडात श्री लक्ष्मीदेवीचे तत्त्व प्रक्षेपित होत असते. त्यामुळे जिवाला श्री लक्ष्मीदेवी आणि नारायण यांची कृपा संपादन करता येते. ती कृपा जिवाच्या भावावर टिकून राहाते. आताच्या काळात साधकांना शक्तीची आवश्यकता आहे, तसेच व्यावहारिक सुखापेक्षा जगणे आणि आयुष्य टिकवणे महत्त्वाचे आहे. त्यामुळे साधना करणाऱ्या जिवासाठी हा दिवस महापर्वणी समजला जातो.

आहे. त्यामुळे वर्षभर घरात धनलक्ष्मी वास करते. वास्तविक लक्ष्मीपूजनाच्या वेळी वर्षभराचा आयव्यय (जमाखर्च) द्यायचा असतो. त्या वेळी धनत्रयोदशीपर्यंत शिल्पक

उत्पन्नाचा १/६ भाग धर्मकार्यासाठी अर्पण करावा. महत्त्व : या दिवसाचे बोलीभाषेत धनतेरस असे म्हटले जाते. या दिवशी व्यापारी तिजोरीचे पूजन करतात. व्यापारी वर्ष दिवाळी ते दिवाळी असे असते. नव्या वर्षाच्या हिशोबाच्या वद्धा या दिवशीच आणून त्यांचे पूजन करून वापरात आणल्या जातात.

सुवर्ण विकत घेण्याचा प्रघात कोष्टींना फार महत्त्व न देता किंवा सोयीस्कररित्या तिलांजळी दिल्यास व स्वतः नाराज न राहता संयम राखल्यास येणारे दिवस आनंदात राहिल. स्वतः आपण कार्यक्षम राहा, काही कामात वेळा पाळणे गरजेचे. कोणतेही कार्य मन राहून केल्यास यथासाठी संयम राखल्यास नवी ऊर्जा, नवी चेतना प्राप्त होऊन यश संपादन होईल! संयम हे आपल्या जीवनावर परिणाम साधणारी व आयुष्याला खाया अर्थाने आकार व उर्जा देणारी गोष्ट असून त्याचा उपयोगाला प्राधान्य देणे आवश्यक आहे. हेतुत्वज्ञान जीवन आनंदीत होण्याचे खरे मार्गदर्शक ठरू शकतात. चुक नसतांनाही केवळ वाद टाळावा म्हणून घेतलेली माघार हे संयमाच फार मोठे प्रतिक आहे.

विव्वास : कौल्युक करणाऱ्या शेकडो व्यतिपेक्षा प्रोत्साहीत करणारी एक व्यक्ती सोबत असावी जी आयुष्यात सर्व नकारात्मकतेला पुरून उरेल पण यासाठी स्वतःवर विष्वास, दुसायावर विष्वास असणे महत्त्वाचे आहे. जीवनात काही गोष्टी संयम बाळगून करावयाच्या असेल तर स्वतःवर कायम विष्वास ठेवणे फार गरजेचे आहे. आपल्या विचारामध्ये, स्वप्नामध्ये हरवून गेलेल्या व्यक्तीच्या गर्दीत एकांकी वाटू नये यासाठी स्वतःवर, इतरावर, कुटुंबातील सदस्यांवर व स्वतःच्या व्यक्तीवर विष्वास बाळगणे, ठेवणे आदाराणे संयमाने वागणे हेच आनंदमय जीवनाचे खरे गणीत आहे. पण, विष्वास हा माणुसकीला धरून असावा त्यामुळे आयुष्यात गुंतागुंत होत नाही. स्वतःचा मर्जीने केलेल्या कामावर कार्यवर थोडाफार विष्वास ठेवल्यास स्वतःलाच त्याची यश प्राप्ती झाल्याविषाव राहणार नाही. आपल्याला वैभवाच्या शिखरावर जात असताना आपल्या स्वतःच्या व्यक्तीवर खाया अर्थाने विष्वास हा ठेवावाच लागेल. भविष्यात संयम आणि विष्वास एकत्र नांदले तर स्वतःच्या व इतरांच्या आयुष्यात आनंदाची पर्वणी घ्यायला वेळ लागणार नाही हे मात्र तेवढेच खरे! यासाठी आपण ईश्वराचे आभार मानायला हवे कि ज्वांनी हा देह पृथ्वीस्थलावर चांगले करण्यासाठी पाठविला? माणसाचे वागणे नितळ असल की, त्याच प्रतिबिंब कुठेही आणि कितीही गर्दी असली तरी उठुनच दिसत. पण, यासाठी विष्वास या गोष्टीवर अपार श्रध्दा बाळगल्यास मन आनंदीत होते. अर्थातच, आनंदी राहण्यासाठी पैषाने कमविलेल्या वस्तुपेक्षा स्वभावाने कमावलेली माणसे जास्त सुख देतात हेच विष्वास ठेवल्याचे खरे यश आहे असे म्हणता येईल. व्यतिमत्त्व : चांगले व्यतिमत्त्व, स्वभाव हा आनंदापेक्षाही मोठा असा आनंद आहे. तो त्यालाच मिळतो ही जो स्वतःला

राहिलेली संपत्ती प्रभुकार्यासाठी व्यय केल्यास सत्कार्यात धन व्यय झाल्यामुळे धनलक्ष्मी शेवटपर्यंत लक्ष्मीरूपाने रहाते. धन म्हणजे पैसा. हा पैसा घामाचा, कष्टाचा, धवलांकित असलेला आणि वर्षभरात पै-पै करून जमा केलेला असावा. या पैसाचा न्यूनतम १/६ भाग प्रभुकार्यासाठी व्यय करावा, असे शास्त्र सांगते. परात्पर गुरू पांडे महाराज पूर्वी राजे वर्षांच्या शेवटी आपला खजिना सत्पात्री दान करून खाली करायचे. तेव्हा त्यांना धन्यता वाटायची. यामुळे जनता आणि राजा यांच्यातील संबंध हे कौटुंबिक स्वरूपाचे होते. राजाचा खजिना हा जनतेचा असून राजा त्याचा केवळ सांभाळ करणारा आहे. त्यामुळे जनता कर देताना आडकाठी न करता देत असे. त्यामुळे साहजिकच परत खजिना भरत असे. सत्कार्यासाठी घनाचा विनियोग झाल्यामुळे आत्मबलही वाढत असे.

विसरून इतरांना आनंदीत करतो हेच व्यतिमत्त्व विकासासाठी पायाभरणी करून मन यथाकडे नेऊन आनंदाचे द्वार नेहमी उघडत असतो. पण शरीर सुंदर असेल किंवा नसेल, मात्र शब्द आणि मन, स्वभाव व्यतिमत्त्व शुध्द असायला हवे. कारण, माणसाची सवय आहे की, तो चेहरा लवकर विसरतो पण शब्द आणि चांगले मन, व्यतिमत्त्व कधीच विसरत नाही. हाच चांगुलपणाचा मार्ग जिवनात मनाची बाळगल्यास यशाचे क्षेत्रफळाचा प्रवास करता येईल. व्यक्तिमत्त्वात नेहमी खरेपणा असणे आवश्यक आहे तोच ध्येयापर्यंत आपल्याला खाया अर्थाने पोहचू शकतो यासाठी व्यतिमत्त्वाचा विकास, सवय, चारित्र्य, सन्मान, हरेपण, त्याग, संयम या विविधांगी गोष्टींचा संग्रह ठेवणे अत्यंत गरजेचा आहे तरच चांगला विकास साधून आपण सर्व विकासाच्या दिशेने जाण्यास सक्षम असू. कारण माणुस कळायला माणुसकी लागते. चांगल जाणायला सुंदर विचार लागतात. भरभरून जाणायला पैसा नाही, तर आयुष्य लागत हेच सुखी आणि व्यक्तीमत्त्व विकास आणि चांगल्या विचाराचे खाया अर्थाने एक प्रकारचे आयुष्याचे समीकरण आहे. पाठीवरचा ओझापेक्षा मनावरचं ओझ नेहमी जड असतं... ते हलके करायचं म्हटलं की, झेलणारा देखील तितकाच आपलासा असावा लागतो.तरच आनंदी सुखी जीवनाचे चाके समतारितल्या पुढे-पुढे चालत राहणार हाच सुखी जीवनाचा प्रवास म्हणता येईल. जीवनांत सुख दुःखाच्या खडतर वाटेवरून जाताना माणसं मिळवायचे असतात, शत्रु वाचू करायचे असतात, सुखानी गुणायचे असते दुःखानी भागायचे असते, त्यामधुन उरते, ती बाकी म्हणजे जीवनाचे, आयुष्याचे खरे समाधान हेच जीवन प्रवासाचे खरे सोबती असतात.

जाता जाता.... आपल्याला यशस्वी जीवनाची वाटचाल करताना वेळ पैसा, संयम, विष्वास आणि व्यतिमत्त्व, स्वभाव इत्यादी विविधांगी अमूल्य घटकाकडे जातीने लक्ष देणे महत्त्वाचे आहे. तरच सुखी जीवनाचे स्वप्न साकार करता येईल. जीवन सुंदर आहे त्याची सुंदरता कायम ठेवण्यासाठी स्वतःचा स्वभावाने, व्यतिमत्त्वाने अधिक सुंदर करू शकतो यासाठी संयम हळवेपण त्याग, मानसिकता, आदर सन्मान, दुसायाच्या विचारांचे समर्थन, स्वतःच्या व्यतिसोबत चर्चा तसेच आचार विचाराचे मंथन या विविध गोष्टी स्वतः सोबत बाळगल्या की, जीवनातील यश आपलेच आहे, असे समजावे. परिस्थिती प्रमाणे बदलणारी माणसे सांभाळण्यापेक्षा, परिस्थिती बदलविणारी माणसे सांभाळा... आयुष्यात कधीही अपयश अनुभवायला मिळणार नाही तसेच जल्लगतीने मिळणारे यश अहंकार निर्माण करतात तर उभिरा मिळणारे यश आपलं व्यतिमत्त्व तयार करते. स्वतःसोबत जेव्हा दुसायाच्या मनाचा देखील जेथे विचार केला जातो, तिथेच माणुसकीचं सुंदर नात तयार होतं. हेच सुखी व समृद्ध जीवनाचे कोड तसेच अमूल्य घटक आहे, असे म्हणणे रास्त ठरावे!

शब्दांकन :
विजय सीताराम सोनारघरे
२४, उदयनगर, नागपूर
मो.नं. ९३२५७३३८३६

लक्ष्मीपूजन करण्याची पद्धत आणि महत्त्व

आश्विन अमावस्येच्या, म्हणजेच लक्ष्मीपूजनाच्या दिवशी सर्व मंदिरांत, दुकानांत, तसेच घाघरांत श्री लक्ष्मीपूजन केले जाते. आश्विन अमावस्येचा हा दिवस दीपावलीचा एक महत्त्वपूर्ण दिवस मानला जातो. सामान्यतः अमावास्या हा अशुभ दिवस म्हणून सांगितला आहे; परंतु दीपावलीतील ही अमावस्या शरद पौर्णिमा अर्थात कोजागिरी पौर्णिमेप्रमाणेच कल्याणकारी आणि समृद्धिदर्शक आहे. या दिवशी श्री लक्ष्मीपूजनासोबत अलक्ष्मी निःसारणीही केले जाते. लक्ष्मीपूजनाच्या दिवशी करावायच्या कृतीमागील शाख या लेखातून जाणून घेऊया.

१. इतिहास लक्ष्मीपूजनाच्या दिवशी श्रीविष्णूने लक्ष्मीसह सर्व देवांना बळीच्या कारागृहातून मुक्त केले आणि त्यानंतर ते सर्व देव क्षीरसागरात जाऊन झोपले, अशी कथा आहे.

२. सण साजरा करण्याची पद्धत प्रातःकाळी मंगलस्नान करून देवपूजा, दुपारी पार्वणश्राद्ध अन् ब्राह्मणभोजन आणि प्रदोषकाळी लतापल्लवींनी सुशोभित केलेल्या मंडपात लक्ष्मी, श्रीविष्णू इत्यादी देवता आणि कुबेर यांची पूजा, असा लक्ष्मीपूजन या दिवसाचा विधी आहे.

लक्ष्मीपूजन करताना एका चौरंगावर अक्षतांचे अष्टदल कमल किंवा स्वस्तिक काढून त्यावर लक्ष्मीच्या मूर्तीची स्थापना करतात. काही ठिकाणी कलशावर ताम्हण ठेवून त्यावर लक्ष्मीच्या मूर्तीची स्थापना करतात. लक्ष्मीजवळच कलशावर कुबेराची प्रतिमा ठेवतात. त्यानंतर लक्ष्मी आदी देवतांना लवंग, वेलची आणि साखर घालून तयार केलेल्या गायीच्या दुधाच्या खब्याचा नेवड दाखवतात. धने, गुळ, साळीच्या लाह्या, बत्तासे इत्यादी पदार्थ लक्ष्मीला वाहून नंतर ते आमोदना वाटतात. मग हातातील चुडीने पित्तुमार्गदर्शन करतात. ब्राह्मणांना आणि अन्य क्षुधाप्रीडितांना भोजन घालतात. रात्री जागरण करतात.

लक्ष्मीपूजनासाठी आवश्यक साहित्य उपलब्ध झाले नाही, तर जेवढे उपलब्ध आहे, त्या साहित्यात भावपूर्णरित्या पूजाविधी करावा. बत्तासे आदी साहित्य न मिळाल्यास, देवाला घरातील तृप्तासाखर, गूळसाखर किंवा एखादा गोड पदार्थ यांचा नेवड दाखवावा.

लक्ष्मी कुणाकडे वास करते ?

आश्विन अमावस्येच्या रात्री जागरण करतात. पुराणांत असे सांगितले आहे की, आश्विन अमावस्येच्या रात्री लक्ष्मी सर्वत्र संचार करते आणि आपल्या निवासासाठी योग्य असे स्थान शोधू लागते. जिथे स्वच्छता, शोभा आणि रसिकता आढळते, तिथे तर ती आकर्षित होतेच; शिवाय ज्या घरात चारित्र्यवान, कर्तव्यदक्ष, संयमी, धर्मनिष्ठ, देवभक्त, तसेच क्षमाशील पुरुष आणि गुणवती अन् पतिव्रता स्त्रिया असतात, त्या घरी वास्तव्य करणे लक्ष्मीला आवडते.

३. लक्ष्मीपूजनाच्या दिवसाचे महत्त्व

सामान्यतः अमावास्या हा अशुभ दिवस म्हणून सांगितला आहे; पण त्याला अपवाद या अमावास्याचा आहे. हा दिवस शुभ मानला आहे; पण तो सर्व कामांना नाही; म्हणून या दिवसाला शुभ म्हणण्यापेक्षा आनंदी दिवस म्हणणे योग्य !

४. श्री लक्ष्मीदेवीला करावायची प्रार्थना

जन्म-खर्चाच्या हिशोबाची वही लक्ष्मीसमोर ठेवायची आणि प्रार्थना करायची, हे लक्ष्मी, तुझ्या आशीर्वादाने मिळालेल्या घनाचा उपयोग आम्ही सत्कार्यासाठी आणि ईश्वरी कार्य म्हणून केला आहे. त्याचा ताळमेळ करून तुझ्यासमोर ठेवला आहे. त्याला तुझी समंती असू दे. तुझ्यापासून मी काही लघूतून ठेवू शकत नाही. जर मी तुझा विनियोग योग्य प्रकारे केला नाही, तर तू माझ्या जखळून निघून जाशील, याची मी सतत जाणीव ठेवतो. तेव्हा हे लक्ष्मीदेवी, माझ्या खर्चाला समंती देण्यासाठी भागवंताजवळ तू माझी शिफारस कर; कारण तुझ्या

शिफारशीशिवाय तो त्याला मान्यता देणार नाही. पुढील वर्षाही आमचे कार्य सुरुळीत पार पडू दे.

५. लक्ष्मीपूजनाच्या दिवशी रात्री केर का काढतात ?

अलक्ष्मी निःसारण महत्त्व : गुण निर्माण केले तरी दोष नाहीसे झाले, तरच गुणांना महत्त्व येते. येथे लक्ष्मीप्राप्तीचा उपाय झाला, तसेच अलक्ष्मीचा नाशही झाला पाहिजे; म्हणून या दिवशी नवीन केरसुणी विकत घेतात. तिला लक्ष्मी म्हणतात.

कृती : मध्यरात्री नवीन केरसुणीने घरातील केर सुपात भरून तो बाहेर टाकावा, असे सांगितले आहे. याला अलक्ष्मी (कचरा, दारिद्र्य) निःसारण म्हणतात. एव्हही कधीही रात्री घर झाडणे वा केर टाकणे करायचे नसते. फक्त या रात्री ते करायचे असते. कचरा काढताना सुपे आणि दिमडी वाजवूनही अलक्ष्मीला हाकलून लावतात.

६. लक्ष्मीची पूजा करताना अक्षतांचे अष्टदल कमल किंवा स्वस्तिक काढावे ?

आश्विन अमावास्याच्या दिवशी केल्या जाणार्या श्री लक्ष्मीपूजनाच्या वेळी अक्षतांनी बनवलेले अष्टदल कमल किंवा स्वस्तिक यांवरून श्री लक्ष्मीची स्थापना केली जाते. सर्व देवतांची पूजा करताना त्यांना अक्षतांचे आसन दिले जाते. अन्य देवतांच्या तुलनेत श्री लक्ष्मीदेवीचे तत्त्व अक्षतांमध्ये ५ टक्के जास्त प्रमाणात आकृष्ट होत; कारण अक्षतांत श्री लक्ष्मीच्या प्रत्यक्ष समुपण गुणात्मक, म्हणजेच संपन्नतेच्या लहरी आकृष्ट करण्याची क्षमता असते. अक्षतांमध्ये तारक आणि मारक लहरी ग्रहण करून त्यांचे संचारण करण्याची क्षमता असल्याने लक्ष्मीची पूजा करताना अक्षतांचे अष्टदल कमल किंवा स्वस्तिक काढावे. स्वस्तिकामध्ये निर्गुण तत्त्व जागृत करण्याची क्षमता असल्याने श्री लक्ष्मीच्या आसनाच्या स्वरूपात स्वस्तिक काढावे.

७. लक्ष्मी चंचल आहे, असे म्हणण्याचे कारण

एखाद्या देवतेची उपासना केली की, त्या देवतेचे तत्त्व उपासकाकडे येते आणि त्यानुसार लक्षणे दिसतात, उदा.श्री लक्ष्मीची उपासना केली की, धनप्राप्ती होते. उपासना कमी झाली, अहं जागृत झाला की, देवतेचे तत्त्व उपासकाला सोडून जाते. अशाच कारणांमुळे श्री लक्ष्मी उपासकाला सोडून जाते. तेव्हा स्वतःची चूक मान्य न करता व्यक्ती म्हणते, लक्ष्मी चंचल आहे. येथे लक्षात घेण्यासारखे सूत्र हे की, लक्ष्मी चंचल असती, तर तिने श्रीविष्णूचे चरण केवळच सोडून दिले असते. परात्पर गुरू डॉ. जयंत आठवले

संदर्भ : सनातन संस्थेचा ग्रंथसंग, धार्मिक उत्सव आणि ज्ञान संकलन : १७. **अंजली पाध्ये, नागपूर** संपर्क : ९९७५५ ३६९०६

मिठी नदीवर नवा पूल उभारणार

सायन, कुर्ला येथील वाहतूक कोंडी सुटणार

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

मिठी नदीवरील जुना पूल पाडून तेथे नव्या पुलाची उभारणी केली जाणार आहे. धारावी येथील ड्राइव्ह इन थिएटरजवळील या मिठी नदी पुलावरील कामासाठी मुंबई पालिकेने कंत्राटदाराची नियुक्ती केली आहे. त्यासाठी ३०३ कोटींचा खर्च येणार आहे. या पुलामुळे पावसाळ्यात मिठी नदीचा प्रवाह सुळीत होईल. तसेच वाहतूक कोंडीही दूर होणार असल्याचा दावा पालिकेने केला आहे.

मिठीवरील या पुलाचा पालिकेने आराखडा तयार केला आहे. डॉ. चितले यांच्या अध्यक्षतेखाली जुलै २००५ मध्ये आलेल्या अतिवृष्टीनंतर तथ्य शोधन समिती स्थापन केली होती. समितीने मिठी नदीचे पात्र ६८ मीटरवरून १०० मीटरपर्यंत वाढवण्याची शिफारस केली होती.

त्यानुसार शीव-धारावी आणि पश्चिम उपनगरातील वांद्रे यांना जोडणाऱ्या पुलांची पुनर्बांधणी करून त्यांची रुंदी वाढवण्याचे काम हाती घेतले आहे. ही कामे दोन टप्प्यांत केली जाणार आहेत.

वांद्रे पूर्व (एच पूर्व वॉर्ड) येथील ड्राइव्ह इन थिएटरजवळून मिठी नदी जाते. या मिठी नदीवरून जाणाऱ्या पुलावरून वाहनांची गर्दी वाढली आहे. सायन, कुर्ला, धारावी, बीकेसी आणि कलिना इथे जाण्यासाठी धारावी येथील हा पूल महत्त्वाचा मानला जातो. पुलावर त्याची पुलाची रुंदी कमी असल्याने अनेकदा वाहतूक कोंडी होते. पावसाळ्यात मिठी नदी तुडुंब वाहू लागल्यास पुलाची रुंदी आणि उंचीही कमी असल्याने पाण्याच्या प्रवाहातही अडथळा येतो. त्यामुळे या पुलाची रुंदी आणि उंची वाढवण्याचा निर्णय पालिकेने घेतला आहे.

बालवाडी सेविकांना वेतन, भाऊबीज नाही

श्रमिक भारतीय युनियनचे पालिका आयुक्तांना साकडे

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

सध्या दिवाळी सण सुरू असून, पालिकेच्या अखत्यारीतील बालवाडी प्रकल्पात काम करणाऱ्या सेविकांना गेल्या महिन्याचा पगार आणि भाऊबीज भेट अद्याप देण्यात आलेली नाही. त्यामुळे त्यांच्यातून नाराजी व्यक्त होत असून, याबाबत श्रमिक भारतीय युनियनने पालिका आयुक्त भूषण गगराणी यांना साकडे घालून न्याय देण्याची मागणी केली आहे.

मुंबई महानगरपालिकेच्या बालवाडी प्रकल्पांतर्गत कार्यरत असलेल्या हजारो सेविका (शिक्षक प्रवर्तनीस) या अनेक वर्षांपासून अत्यंत अल्प मोबदल्यात काम करत आहेत. त्यांना गेल्या महिन्याचे वेतन आणि भेट म्हणून जाहीर केलेली भाऊबीज भेट ही देण्यात

आलेली नाही. त्यामुळे त्याच्यावर अन्याय होत आहे. पालिकेकडून या सेविकांना वर्षातून एकदा भाऊबीज भेट दिली जाते. यावर्षी ही दिवाळी भेट 'दिवाळी बोनस' या नावाने देण्याची प्रक्रिया एक महिना आधीच सुरू करण्यात आली होती. मात्र, अद्याप ही भेट त्यांच्या हाती पोहोचलेली नाही. त्यामुळे त्यांच्यातून तीव्र नाराजी आणि निराशा पसरली आहे, अशी माहिती संघटनेचे अध्यक्ष रमेश जाधव यांनी सांगितले.

दरम्यान, माजी शिक्षण उपायुक्त मिलिंद सावंत यांनी पूर्वी अशा परिस्थितीत संस्थेने अडचण ओळखून पगार अथवा भेट लवकर देण्याची तरतूद केली असल्याचे स्पष्ट केले होते.

महाराष्ट्र राज्य रस्ते महामंडळाचा भूखंड भाडेतत्त्वावर

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

भविष्यातील पायाभूत सुविधा प्रकल्पांना निधी देण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने (एमएसआरडीसी) त्यांच्या मालकीच्या जमिनी भाड्याने देण्याचा किंवा विकण्याचा निर्णय घेतला आहे. महामंडळाने त्यांची जमीन ९९ वर्षांच्या कालावधीसाठी भाड्याने देण्यास किंवा भूखंड संयुक्तपणे विकसित करण्याची किंवा विकण्याची योजना आखण्यात आली आहे. मुंबई-गोवा एक्स्प्रेस वेवरील १९ विकास केंद्रे, पुणे बाह्य रिंगरोडवरील दोन विकास केंद्रे, समृद्धी महामार्गावरील १८ विकास नोड्स, कल्याण आणि भिवंदीजवळील समृद्धी एक्स्प्रेस वेवरील नियोजित औद्योगिक केंद्र असलेले आमने नोड, प्रस्तावित शक्तिपीठ महामार्गावरील प्रस्तावित

१७ विकास केंद्रे, मुंबई-पुणे एक्स्प्रेस वेवरील १०२ गावे, ५२९ गावे व्यापणारे नवीन महाबळेश्वर आणि कोल्हापूरमधील ८४ गावे व्यापणारी रधानगरी अशा विविध धोरणात्मक क्षेत्रांसाठी राज्य सरकारने एमएसआरडीसीची विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून नियुक्ती केली आहे. एमएसआरडीसीच्या कार्यक्षेत्रात येणाऱ्या सर्व भूखंड आणि विकास संधी ओळखण्यासाठी, मूल्यांकन करण्यासाठी आणि प्राधान्य देण्यासाठी हा अभ्यास पायाभूत टप्पा म्हणून काम करेल, असे एमएसआरडीसीच्या एका वरिष्ठ अधिकाऱ्याने सांगितले. सल्लागार एमएसआरडीसीकडे उपलब्ध असलेल्या सर्व विद्यमान आणि अ-मूल्यांकन नियोजन प्रस्तावांचे पुनरावलोकन आणि मूल्यांकन करतील.

महाराष्ट्र सुरक्षा रक्षक मंडळ कर्मचाऱ्यांच्या मागण्या मान्य

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

स्थानीय लोकाधिकार सेना महासंघाच्या वतीने महाराष्ट्र सुरक्षा मंडळाच्या मुख्यालयासमोर आंदोलन करण्यात आले. त्यानंतर सुरक्षा रक्षक कर्मचाऱ्यांच्या मागण्या मान्य करण्यात आल्या. तसेच त्यांचे चार महिन्यांचे थकीत वेतन देण्याचाही निर्णय घेण्यात आला.

याप्रकरणी महासंघाचे अध्यक्ष गजानन कीर्तिकर व कार्याध्यक्ष

तथा खासदार श्रीकांत शिंदे यांच्या सूचनेनुसार महासंघाचे सरचिटणीस अरूण मोरे यांच्या नेतृत्वाखाली स्थानीय लोकाधिकार सेना महासंघातर्फे महाराष्ट्र सुरक्षा मंडळाच्या सानपाडा येथील मुख्य कार्यालयासमोर तीव्र निदर्शने करण-यात आली. त्यानंतर सुरक्षा रक्षक मंडळाचे अध्यक्ष अशोक डोके यांची महासंघाच्या शिष्टमंडळाने भेट घेऊन मागण्यांचे निवेदन सादर केले. थकीत वेतनधारक कर्मचाऱ्यांना ४ महिन्यांसाठी

'ई-बग्गी'चे सारथ्य महिलांच्या हातात

नॅशनल पार्कमध्ये पर्यटकांचा प्रदूषणमुक्त प्रवास होणार

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

निसर्गाचा अमूल्य ठेवा असलेल्या संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानात आता पर्यटकांच्या सेवेसाठी ई-कार्ट (ई-बग्गी) चा लोकार्पण सोहळा मोठ्या दिमाखात पार पडला. वनमंत्री गणेश नाईक, मुख्य सचिव (वने) मिलिंद म्हैसकर, एम. श्रीनिवासा राव आणि संचालक संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान अनिता पाटील यांच्या हस्ते हे लोकार्पण करण्यात आले. मंत्री गणेश नाईक यांनी १० ई-वाहनांना हिरवा झेंडा दाखवला.

संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानात मोठ्या संख्येने पर्यटक भेट देतात. त्यामुळे पर्यटकांना प्रवास करणे सोयीचे व्हावे, शिवाय वाहनांमुळे पर्यावरणावर परिणाम होऊ नये याकरिता उद्यानात सायकल सेवा, ई-बसेसची

व्यवस्था ठेवण्यात आली आहे. आता त्या जोडीला ई-बग्गीची सुविधादेखील उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. ई-बग्गीच्या सेवेमुळे ध्वनी व वायू प्रदूषण होणार नसल्याने उद्यानातील नैसर्गिक वातावरण अबाधित राखण्यासाठी मदत होणार आहे. विशेष म्हणजे

या 'ई-बग्गी' चे सारथ्य येथील आदिवासी पाड्यात राहणाऱ्या महिलांकडे देण्यात आले आहे. या सोहळ्यास केंद्रीय मंत्री पियूष गोयल यांनी ऑनलाइन उपस्थितीत दर्शवली. मुंबई बँकेचे व महाराष्ट्र गृहनिर्माण स्वयं/समूह पुनर्विकास प्राधिकरणाचे अध्यक्ष आमदार प्रवीण देकर,

आमदार प्रकाश सुर्वे, आमदार मनीषा चौधरी, आमदार संजय उपाध्याय, विद्याताई चव्हाण, माजी खासदार गोपाळ शेटी, माजी खासदार संजीव नाईक, जिल्हा अध्यक्ष दीपक बाळा तावडे यांच्या हस्ते बग्गीच्या चाव्या देण्यात आल्याने आदिवासी भगिनींची दिवाळी उत्साहात साजरी होणार

फटाके २० ते २५ टक्क्यांनी महागले

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

यंदाच्या दिवाळीत फटाक्यांना महागाईची झळ बसल्याचे चित्र आहे. या वर्षी फटाक्यांच्या किमतीमध्ये २० ते २५ टक्क्यांनी वाढ झाली आहे. असे असले तरी दिवाळी जोरदार साजरी करण्यासाठी दुकानांमध्ये मोठी गर्दी असून, विक्रीला चांगला प्रतिसाद मिळत असल्याने फटाके विक्रेत्यांनी समाधान व्यक्त केले आहे.

आवाज करणाऱ्या फटाक्यांसोबत आकाशात

उंच जाऊन रोषणाई करणाऱ्या फटाक्यांना जास्त मागणी आहे. दक्षिण भारतामध्ये या वर्षी मागच्या दोन महिन्यांत मोठ्या प्रमाणात पाऊस झाला. फटाके सुकवण्यासाठी ऊन गरजेचे असते. मात्र, तामिळनाडूत पाऊस झाल्याने फटाके सुकवण्यात अडचणी आल्या आणि त्याचा परिणाम फटाक्यांच्या उत्पादनावर दिसून आला. पावसामुळे कच्चा माल तयार करून फटाके बनवण्यात अडचणी आल्या. त्यामुळे दिवाळीत फटाक्यांची निर्मिती अपेक्षेप्रमाणे झाली नाही आणि

फटाक्यांच्या दरात वाढ झाली आहे. मुंबईतील मस्जिद बंदर, कुर्ला, मालाड येथील फटाके खरेदीसाठी दुकानांमध्ये मोठी गर्दी दिसून आली.

सध्या बाजारात आपटी बॉम्ब, फुलबाजे, पाऊस, चक्र या छोट्या मुलांच्या फटाक्यांना अधिक प्रमाणात मागणी असून, आकाशात उंच जाऊन फुटणाऱ्या रॉकेटसारख्या फटाक्यांची चांगली विक्री होताना दिसत आहे. मात्र जीएसटीकडे फटाक्यांच्या किमती २० ते २५ टक्क्यांनी वाढल्याचे व्यापारी सांगत आहेत.

आयुक्तांची कामगार वसाहतीत दिवाळी भेट

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

महानगरपालिका आयुक्त तथा प्रशासक भूषण गगराणी यांनी दिवाळीनिमित्त कुर्च्यातील कामगार नगर व दादर येथील अग्निशमन दलाच्या वसाहतीला भेट देऊन कर्मचाऱ्यांच्या आनंदात सहभागी होत दिवाळीचा सण साजरा केला.

मुंबईच्या अखंड चालत्या जीवनधारेत कामगार आणि पंपचालक हे 'चावीवाले' कर्मचारी महत्त्वाची भूमिका निभावत आहेत.

या कर्मचाऱ्यांच्या अथक सेवेला सलाम करण्यासाठी पालिका आयुक्त भूषण गगराणी आणि त्यांच्या पत्नी डॉ. शीतल गगराणी यांनी वसाहतीतील कुटुंबीयांची भेट घेत फराळ दिला आणि त्यांच्या समस्या जाणून घेतल्या. प्रशासनाचे यश हे शेवटच्या कर्मचाऱ्याच्या निष्ठेवर टिकून आहे. त्यांच्या घरात येऊन दिवाळी साजरी करणे ही आपली नैतिक जबाबदारी आहे, असे गगराणी यांनी यावेळी सांगितले. त्यांच्या पत्नी डॉ. शीतल गगराणीही

या उपक्रमात सहभागी झाल्या.

दादर येथील मुंबई अग्निशमन दलाच्या वसाहतीत गगराणी दाम्पत्याने मंगेश शिवडीकर, शरद कुमावत, नारायण कोंकितकर आणि राजेश सावंत आदींच्या घरांना भेट देत कुटुंबीयांशी संवाद साधला. या भेटीदरम्यान प्रमुख अग्निशमन अधिकारी रवींद्र आंबुलगेकर, उपअग्निशमन अधिकारी अनिल परब, के. आर. राव आणि विभागीय अधिकारी मनोज सावंत उपस्थित होते.

घरांच्या प्रश्नावर १४ संघटना आंदोलनाच्या पवित्र्यात

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

गिरणी कामगारांना मुंबई महानगर प्रदेशात घर देण्याबाबतचा शासन निर्णय गृहनिर्माण विभागाने जारी केला आहे. या निर्णयाला गिरणी कामगार संघटनांनी तीव्र आक्षेप नोंदवला आहे. गिरणी कामगारांना मुंबईतच घर द्यावे,

याबाबतचा सुधारित शासन निर्णय आठ दिवसात जारी करण्याचा इशारा १४ गिरणी कामगार संघटनांनी दिला आहे. गिरणी कामगारांच्या अनिर्णयित प्रश्नावर १४ कामगार संघटनांनी ९ जुलै रोजी गिरणी कामगार संयुक्त लढा समितीने आझाद मैदानावर मोठे आंदोलन छेडले. या आंदोलनाला तीन महिने लोटले तरी राज्य शासनाने अद्यापपर्यंत तरी या प्रश्नावर निर्णायक पाऊल उचललेले नाही. या संदर्भात नुकतीच

राष्ट्रीय मिल मजदूर संघ येथे लढा समितीची बैठक झाली. या बैठकीत सर्वच कामगार संघटनांनी सरकारच्या दुर्लक्षित धोरणावर संताप व्यक्त केला आहे. या बैठकीत राज्याचे उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांना लढा समितीचे निमंत्रक गोविंदराव मोहिते यांच्याद्वारे तातडीने पत्र पाठविण्याचा निर्णय घेण्यात आला. त्यानुसार उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांना सविस्तर पत्र पाठविण्यात आले. यानंतरही

सरकारी पातळीवर गिरणी कामगार घरांच्या प्रश्नावर कोणतीही हालचाल झाली नसल्याचा आरोप संघटनेने केला आहे. गिरणी कामगार संघटना गेती २५ वर्षे विविध मागण्यांसाठी संघर्ष करीत आहेत. परंतु १५ मार्च २०२४ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे सुमारे एक लाख पात्र गिरणी कामगारांना मुंबई पासून दूर ८० किलोमीटरवर शेलु आणि वांगणी या ठिकाणी १५ लाख रुपयात घरे देण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

आशा भोसले संगीत अकॅडमी सुरू होणार

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

ज्येष्ठ पार्श्वगायिका आशा भोसले यांनी मुंबईत आशा भोसले संगीत अकॅडमी सुरू करण्यासाठी राज्य सरकारकडे जागेची मागणी केली आहे. त्यांची ही मागणी मान्य करून राज्य सरकारने म्हाडाच्या मुंबई मंडळाला जागेचा शोध घेण्याचे निर्देश दिले आहेत. मुंबई मंडळाने वांद्रे अंधेरीदरम्यान जागेचा शोध सुरू केला आहे. वांद्रे पश्चिम येथील रंगशारदालगतची जागा आशा भोसले यांना दिली जाण्याची शक्यता आहे. -

लवकरच जागा निश्चित करून ती देण्यासंबंधीचा प्रस्ताव मुंबई मंडळाकडून राज्य सरकारकडे मंजुरीसाठी पाठवण्यात येणार आहे. राज्य सरकारची मंजूरी मिळाल्यानंतर आशा भोसले यांना जागा देण्यात येणार असून मग मुंबईत आशा भोसले संगीत अकॅडमी सुरू होईल.

अनेक भूखंड विविध वापरासाठी वितरीत मुंबई मंडळाच्या अभिन्यासातील चिचले वापराकरीता आरक्षित असलेले भूखंड आरक्षणानुसार संस्थांना वितरीत केले जातात. मुंबई मंडळाकडून यासाठी

नियमानुसार दर आकारणी केली जाते. आतापर्यंत अनेक भूखंड विविध वापरासाठी वितरीत करण्यात आले आहेत. वांद्रे पश्चिम येथील भूखंड नुकताच क्रिकेटम्टू अजिंक्य रहाण याला अत्यानुधिक क्रीडा सुविधा विकसित करण्यासाठी दिला आहे.

आता आशा भोसले यांनीही राज्य सरकारकडे संगीत अकॅडमीसाठी जागेची मागणी केली आहे. त्यांनी याबाबतचे पत्र मुख्यमंत्री कार्यालयाला पाठवले होते. त्यांची ही मागणी मान्य करीत म्हाडाच्या मुंबई मंडळाला जागेचा शोध

घेण्याचे निर्देश राज्य सरकारने दिले होते. मुंबई मंडळाने वांद्रे-अंधेरीदरम्यान जागेचा शोध घेण्यास सुरुवात केल्याची माहिती मुंबई मंडळाचे मुख्य अधिकारी मिलिंद बोरीकर यांनी दिली.

आशा भोसले संगीत अकॅडमीसाठी किमान २ हजार चौरस मीटर जागेची आवश्यकता आहे. इतक्या क्षेत्राचा जागेचा शोध घेण्यात येत आहे. वांद्रे पश्चिम येथील रंगशारदालगत मुंबई मंडळाचा एक भूखंड आहे. हा भूखंड आशा भोसले संगीत अकॅडमीसाठी निश्चित होण्याची शक्यता असल्याचेही त्यांनी सांगितले.

वांद्रे पश्चिम येथील रंगशारदालगतचा भूखंड वा इतर कोणताही भूखंड निश्चित झाल्यानंतर तो आशा भोसले यांना वितरीत करण्यासंबंधीचा प्रस्ताव राज्य सरकारकडे पाठविला जाईल. राज्य सरकारची मान्यता मिळाल्यानंतर नियमानुसार भूखंडाचे वितरण करण्यात येईल, असे बोरीकर यांनी सांगितले. आशा भोसले संगीत अकॅडमीत गुरू झाल्यास नवोदित तालक-गायिकांना एक मोठे व्यासपीठ उपलब्ध होईल.

महत्त्वाच्या बातऱ्या

मुलीची हत्या करणाऱ्याला अटकेत

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

अल्पवयीन मुलीचा खून करून पत्नीला गंभीर जखमी करणाऱ्या आरोपीला गुन्हे शाखेच्या पोलिसांनी अटक केली आहे. वाकोला पोलीस ठाणाच्या हद्दीत गेल्या १५ ऑक्टोबर रोजी पत्नीसोबत झालेल्या वादातून हा प्रकार केला होता. याबाबत वाकोला पोलीस ठाण्यात गुन्हा नोंदवण्यात आला होता. ही घटना घडल्यापासून आरोपी मोबाईल बंद करून पसार झाला होता. त्यामुळे त्याची माहिती मिळत नव्हती. मात्र, पोलिसांनी सखोल तपास करून हा आरोपी त्याचे बिहारमधील मूळ गावी असल्याचे शोधून काढत त्याला ताब्यात घेतले. आरोपीकडे केलेल्या तपासात त्याचा नमुद गुन्हात सहभाग निष्पन्न झाला आहे. आता आरोपीस पुढील कारवाई कामी वाकोला पोलीस ठाणे यांचे ताब्यात देण्यात आले आहे. या अटक आरोपीचे नाव मोहम्मद सुलेमान रज्जाक कुजरा असे असून तो कुटुंबासह शिवनगर चाळ, कलिना येथे राहत होता.

बंजारा समाजाचा ९ नोव्हेंबरला मोर्चा

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

बंजारा समाजाला अनुसूचित जमातीचे आरक्षण देण्यात यावे, या मागणीसाठी ९ नोव्हेंबर रोजी बंजारा समाजाचा शिवाजी पार्कवर विशाल मोर्चा धडकणार आहे. मोर्चात माजी मुख्यमंत्री वसंतराव नाईक यांचे चिरंजीव निरंजन नाईक हेही सहभागी होणार आहेत, अशी माहिती ओबीसी नेते हरिभाऊ राठोड यांनी दिली. राज्य सरकारने १ लाख ३४ हजार तरुणांना मुख्यमंत्री युवा कार्य प्रशिक्षण योजनेतर्गत प्रशिक्षणार्थी म्हणून नोकरीवर घेतले होते. मात्र त्यातील ७५ टक्के तरुणांचे प्रशिक्षण संपले असून, त्यांना एक रुपयाही मिळत नाही, या आरोपावरून त्यांनी ठाणे जिल्हाधिकारी कार्यालयावर मोर्चा काढला. तर दुसरा मोर्चा आता ९ नोव्हेंबर रोजी मुंबईत काढण्यात येणार आहे. शिवाजी पार्क येथे दीपावली मीलन महामेळावा होणार असून, जय सेवालालचा नारा देत पांढरे वादळ मुंबईत धडकणार आहे.

रेल्वेच्या उपक्रमाला प्रवाशांची पसंती

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

पश्चिम रेल्वेच्या मुंबई विभागाने प्रवाशांशी थेट संवाद साधण्यासाठी 'अमृत संवाद' या विशेष उपक्रमाला आयोजन केले. मुंबई सेंट्रल स्थानकाच्या कॉनकोर्स भागात कुतेचे पार पडलेल्या या कार्यक्रमाला प्रवाशांनी उत्कृष्ट सहभाग नोंदवत पसंती दर्शवली. प्रवासी आणि रेल्वे प्रशासन यांच्यात थेट संवाद घडवून आणणे, तसेच प्रवासी सुविधांबाबत कल्पना, सूचना आणि अडचणी अधिकाऱ्यांपर्यंत थेट पोहोचवणे हा या उपक्रमाचा उद्देश होता. या कार्यक्रमाचे नेतृत्व विभागीय रेल्वे व्यवस्थापक पंकज सिंह यांनी केले. त्यांनी वरिष्ठ अधिकाऱ्यांसह प्रवाशांशी प्रत्यक्ष संवाद साधत त्यांचे प्रश्न ऐकून घेतले. प्रवाशांनी सुरुक्ष, स्थानकांवरील सुविधा, डब्यांतील सीसीटीव्ही कॅमेरे आणि प्रिमियम स्लीपर एक्स्प्रेस गाड्यांच्या सुरुवातीसंदर्भात प्रश्न उपस्थित केले. सिंह यांनी प्रवाशांचे प्रश्न ऐकत प्रवाशांच्या सोयीसाठी सातत्याने प्रयत्नशील असल्याचे सांगितले.

मॉलमधून सोने, नेकलेसची चोरी

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

मालाड पश्चिम येथील इन्फिनिटी मॉलमधील 'मिया बाय तनिक' दागिन्यांच्या दुकानात दोन बुरखाधारी महिलांनी १ लाख ३ हजार ९०९ रुपयांचे सोने आणि हिर्यांचा नेकलेस चोरी केल्याची घटना घडली आहे. बांगुरनगर पोलिसांनी याप्रकरणी दोघा अज्ञात महिलांवर गुन्हा दाखल केला आहे. तक्रारदार किंजल सुर्वे या दुकानाच्या मनेजर असून त्यांच्या तक्रारीनुसार, स्टोअर बंद करताना दागिन्यांची मोजणी सुरू असताना एक मंगळसूत्र चोरी असल्याचे लक्षात आले. त्यानंतर शोध घेतला असता काहीही हाती न लागल्याने सीसीटीव्ही फुटेज तपासण्यात आले. फुटेजमध्ये दोन बुरखाधारी महिला येताना दिसल्या. त्यांना रिंग दाखवण्यासाठी नजरीला त्या महिलांला घेऊन बाजूला असलेल्या डिस्केकडे गेली असता दुसऱ्या महिलेने ट्रेमध्ये ठेवलेला नेकलेस चोरला, असे फुटेजमध्ये स्पष्ट दिसत आहे.

चुकीच्या माहितीविरोधात रेल्वेची कारवाई

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

सोशल मीडियावर रेल्वेसंबंधी जुन्या किंवा दिशाभूल करणाऱ्या व्हिडीओंचा प्रसार करून प्रवाशांमध्ये गैरसमज पसरवण्याविरोधात मध्य रेल्वे प्रशासनाने मोठी कारवाई सुरू केली आहे. २० पेक्षा जास्त सोशल मीडिया हॅंडल आणि व्यक्तींची ओळख पटवून त्यांच्यावर 'माहिती तंत्रज्ञान कायदा' अंतर्गत एफआयआर दाखल करण्याची प्रक्रिया सुरू केली. सणासुदीच्या हंगामात काही सोशल मीडिया अकाऊंट्सवर गर्दी, गोंधळ किंवा अप्रत्यक्षीन परिस्थिती दर्शवणारे जुने व्हिडीओ रेल्वेतील सध्याची स्थिती म्हणून व्हायरल केले जात आहेत. या पार्श्वभूमीवर रेल्वे प्रशासनाने २० हून अधिक सोशल मीडिया हॅंडल्सची ओळख पटवून त्यांच्याविरोधात एफआयआर नोंदवण्याची प्रक्रिया सुरू केली आहे. रेल्वेने सांगितले की, सोशल मीडियावर २४ तास स्वतंत्र मॉनिटरिंग सुरू असून, अशा अफवा पसरवणाऱ्या असांमाजिक घटकांवर कडक नजर ठेवली जात आहे. प्रवाशांनी अशा भ्रामक व्हिडीओंना वळी न पडता, फक्त विनिकृत रेल्वे सूचना आणि सोशल मीडिया हॅंडल्सवरच विश्वास ठेवावा, अशी विनंती प्रशासनाने केली आहे.

पोलिसांकडून १८.९८ कोटींचा मुद्दामाल परत

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

दिवाळीच्या पार्श्वभूमीवर मुंबई पोलीस आयुक्तालयाच्या वतीने चोरी गेलेली अथवा हरवलेली मालमत्ता परत देण्यासाठी एक विशेष मोहीम राबवण्यात आली. ही मोहीम पोलीस आयुक्त, मुंबई यांच्या निदेशानुसार व पोलीस सह आयुक्त (गुन्हे व सुरक्षा) यांच्या मार्गदर्शनाखाली आयोजित करण्यात आली होती. या मालमत्तेमध्ये मोबाईल फोन, चारचाकी व दुचाकी वाहने, सोने-चांदीचे दागिने, लॅपटॉप आणि इतर मौल्यवान वस्तूंचा समावेश आहे. या सर्व वस्तूंची एकूण किंमत १८,९८.५१,०१६ एवढी आहे. भविष्यातही अशाच प्रकारे गुन्हातील किंवा हरवलेली मालमत्ता नागरिकांना परत देण्याबाबत पोलीस आयुक्त यांनी संबंधित विभागांना सूचित केले आहे. यासोबतच, दिवाळीच्या काळात वाढलेल्या गर्दीच्या पार्श्वभूमीवर सावजनिक ठिकाणी संयम बाळागावा व पोलिसांना सहकार्य करावे तसेच संशयास्पद वस्तू अथवा व्यक्ती आढळल्यास तत्काळ जवळच्या पोलीस ठाण्यात किंवा पोलीस हेल्पलाइनवर संपर्क साधावा, असे आवाहन मुंबई पोलिसांनी केले आहे.

सीबीएसई दहावी-बारावीच्या परीक्षांचे वेळापत्रक घोषित

मुंबई, दि. २० प्रतिनिधी

केंद्रीय माध्यमिक शिक्षा बोर्ड (सीबीएसई) बोर्डाच्या दहावी आणि बारावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी सीबीएसईने २०२५-२६ या शैक्षणिक सत्रासाठी प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठीचे वेळापत्रक जाहीर केले आहे. दहावी आणि बारावीच्या परीक्षा १७ फेब्रुवारीपासून सुरू होणार आहेत. दहावीच्या परीक्षा ९ मार्चला, तर बारावीच्या परीक्षा ९ एप्रिलला संपणार आहेत, तसेच प्रात्यक्षिक परीक्षा १७ फेब्रुवारी ते ४ एप्रिल २०२५ दरम्यान घेण्यात येणार असल्याचे स्पष्ट करण्यात आले आहे. सीबीएसईने जाहीर केलेल्या तात्पुरत्या तारखेनुसार दहावी आणि बारावीची प्रात्यक्षिक परीक्षा १७फेब्रुवारी ते ४ एप्रिल २०२५ दरम्यान घेतल्या जाणार आहेत. सीबीएसई शाळा जानेवारीपूर्वी ६ नोव्हेंबर ते ६ डिसेंबरदरम्यान त्यांच्या प्रात्यक्षिक परीक्षा पूर्ण करू शकतात. थंडी नसलेल्या झोनसाठी या परीक्षा १ जानेवारी २०२६ पासून सुरू होतील.

दोस्तांनो, उपवासाला साबुदाण्याची खिचडी बनवली जाते. हा झटपट होणारा पदार्थ आहे. पण प्रत्येक वेळी साबुदाणा खिचडी खाऊन खूप कंटाळा येतो. उपवासाचे इतर पदार्थ वेळखाऊ असतात. अशावेळी झटपट होणारी साबुदाणा भेळ ट्राय करून बघा.

सामग्री: अर्धा कप साबुदाणा, एक बटाटा, दाण्याचं कूट एक चमचा, थोडे काजू, एक चमचा लिंबाचा रस, सैंधव मीठ, दोन चमचे शेंगदाणा

मस्त साबुदाणा भेळ

तेल, बटाट्याचा फराळी चिवडा, चिरलेली कोथिंबिर.

कृती: साबुदाणा धुवून दोन ते तीन तास भिजवून ठेवा. बटाट्याचे छोटे तुकडे करून घ्या. आता गॅसवर कढई ठेवा. त्यात तेल घाला. तेल थोडं गरम झाल्यावर त्यात बटाटे

घालून सोनेरी रंगावर तळून घ्या. काजूचे तुकडे करून घ्या. आता कढईत काजूचे तुकडे आणि शेंगदाणे घालून तळून घ्या. बटाटे, काजू आणि शेंगदाणे एका भांड्यात काढून ठेवा. आता याच तेलात साबुदाणा परतून घ्या. आता हा साबुदाणा भांड्यात काढा. त्यात तळलेले बटाटे, काजू आणि शेंगदाणे घाला. चवीनुसार मीठ घाला. त्यात बटाट्याचा चिवडा घालून हलवून घ्या. वरून कोथिंबिर घाला. आता लिंबाचा रस घालून मिक्स करा. यात डाळिंबाचे दाणेही घालता येतील.

...अन्यथा लवकर म्हातारे व्हाल

दोस्तांनो, व्यायामामुळे तुम्ही तंदुरुस्त होता. वय वाढण्याची प्रक्रिया मंदावते. सकाळी छान ताजंतवानं वाटतं. हे जरी खरं असलं तरी काही चुकांमुळे तुम्ही खूप लवकर म्हातारे दिसू लागता. व्यायाम करताना कोणत्या चुका होतात ? जाणून घेऊ.

- * व्यायाम करताना शारीरिक स्थितीचा विचार करा. जीममध्ये व्यायाम करताना चुकीच्या पद्धतीने उभं राहिल्याने, वाकल्याने तुम्हाला त्रास होऊ शकतो. यामुळे पाठीच्या कण्याला बाक येतो. मग तुम्ही वाकून चालू लागता. हे टाळण्यासाठी व्यायाम करताना शरीराच्या स्थितीकडे लक्ष घा. चुकीच्या शारीरिक स्थितीमुळे तुम्ही म्हातारे दिसू लागता.
- * कार्डिओ हा खूप चांगला व्यायामप्रकार असला तरी त्याच्या अतिरेकाने शरीराचं नुकसान होऊ शकतं. विशिष्ट वयानंतर हाड आणि स्नायूंना पुरेसा व्यायाम मिळाला नाही तर त्यांच्या कार्य मंदवतं. तसंच १८ ते ५० या वयोगटातल्या व्यक्तींनी वेट लिफ्टिंग आणि स्ट्रेंथ ट्रेनिंग करावं, असं एक संशोधन सांगतं. स्ट्रेंथ ट्रेनिंगमुळे स्नायूंना बळकती मिळते. शिवाय कॅलरीही खर्च होतात.
- * 'हाय इंटेन्सिटी इंटरवल ट्रेनिंग' गरजेचं आहे. या व्यायामामुळे वय वाढण्याची प्रक्रिया मंदावते. शारीरिक क्षमताही वाढते. या सगळ्यामुळे आपण बराच काळ तरुण रहातो.
- * शरीर ताणण्याच्या व्यायामाकडे दुर्लक्ष करू नये. व्यायामाआधी आणि नंतर शरीर ताणायला हवं. शरीर ताणण्याचे व्यायाम केले नाहीत तर स्नायू आणि त्यातल्या टिश्यूवर आकारण ताण येतो. तसंच या व्यायामामुळे शरीर लवचिक होतं आणि व्यायाम करताना त्रास होत नाही.
- * सतत जीममध्ये व्यायाम करत राहिल्याने आपण तंदुरुस्त राहू हा समज चुकीचा आहे. व्यायामाप्रमाणेच शरीराला विश्रांतीचीही गरज असते. स्नायूंची झीज भरून काढण्यासाठी शरीराला वेळ देणं गरजेचं आहे. त्यामुळे एखादा दिवस विश्रांती घ्या.

मी २८ वर्षांचा तरुण असून गेल्या चार वर्षांपासून रिलेशनशीपमध्ये आहे. आमच्या दोघांच्या नात्यात जातीचा अडसर आहे. आमची जात वेगळी असल्यामुळे तिच्या घरच्यांच्या आमच्या नात्याला विरोध आहे. आमच्या नात्याबद्दल कळल्यानंतर तिच्या घरच्यांनी तिच्याशी अबोला धरला आहे. माझ्या घरातून वडिलांचा पाटीबा आहे. पण मैत्रिणीचे पालक खूपच जुन्या विचारांचे असल्याने त्यांनी तिला सक्त ताकीद दिली आहे. माझ्याशी संपर्क ठेवला तर ते तिचं बाहेर जाणंच बंद केलं जाणार आहे. त्यामुळे तिनेही हे नातं संपवायचं ठरवलं आहे.

मॅच मेकिंग

तिच्या पालकांचा विरोध आहे!

पण आमचं एकमेकांवर खूप प्रेम आहे. एकमेकांपासून दूर जाण्याचा विचार आम्ही करू शकत नाही. अशा परिस्थितीत मी काय करू ?

उत्तर : तुमचं नातं खूपच गुंतागुंतीचं होऊन बसलं आहे. अशा परिस्थितीत तिच्या पालकांना समजावून सांगणं गरजेचं आहे. यासाठी कोणीतरी पुढाकार घ्यायला हवा. तुझ्या मैत्रिणीला पालकांशी बोलायची भीती वाटत असेल तर नात्यातल्या काही लोकांना याची जबाबदारी देता येईल. नात्याला असणारा विरोध ही बाब फारच नाजूक आहे. मुलीच्या पालकांचं मन वळवण्यासाठी बरीच मेहनत करावी लागेल. तुम्हाला धीर धरावा लागेल. त्यांची समजूत घालणं नक्कीच सोपं नाही.

हंपीला जाताय, मग दोन दिवस काढाच

हंपी इतिहास, शिल्पकला आणि निसर्ग यांचा संगम असणारं अद्भुत स्थळ आहे. इथे सुमारे ३०० पेक्षा अधिक प्राचीन मंदिरे आहेत. पण तुम च्याकडे केवळ दोन दिवसांचा वेळ असेल तर काही निवडक ठिकाणंच प्लान करा. या स्थळांचे दर्शन तुमचा प्रवास संस्मरणीय बनवतील.

* **विरुपाक्ष मंदिर**– दिवसाची सुरुवात हंपीतील सर्वात प्राचीन आणि प्रसिद्ध विरुपाक्ष मंदिरापासून करा. येथे लक्ष्मी नावाची हत्तीण आहे, जी भक्तांना आशीर्वाद देते.

* **सारस्तीवेकाळू गणेश आणि कडेलिकालू गणेश**– विरुपाक्ष मंदिराच्या जवळच दोन भव्य गणेश मूर्ती असून त्या दगडात कोरलेल्या आहेत. त्यांची शिल्पकला डोळ्याचं पारण फेडणारी आहे.

* **हंपी बाजार आणि मोनोलिथिक नंदी**– त्याच भागात तुम्ही हंपी बाजाराचे भग्नावशेष पाहू शकता. येथे एक भव्य म 'ोनोलिथिक नंदी (बैल) आहे तो सख्त लक्ष

वेधून घेतो.

* **मातंग हिल (सनसेट पॉइंट)**– जेवणांनंतर तुम्ही मातंग डोंगरावर जाऊ शकता. ही १५-२० मिनिटांची चढण आहे. येथून दिसणारा सूर्यास्त म्हणजे स्वर्गाय अनुभव आहे. येथून दिसणारं संपूर्ण हंपी सोनसळी प्रकाशात न्हालेलं पाहणं तुम्ही कधीच विसरणार नाही.

* **अंजनाद्री पर्वत**– दुसऱ्या दिवशी सकाळी लवकर उठून अंजनाद्री डोंगरावर जा. हे हनुमानाची जन्मभूमी मानला जाते. फक्त १५ मिनिटांचे शिखरावर पोहोचता येतं. तिथून दिसणारा सूर्योदय अविस्मरणीय असतो.

* **विडुल मंदिर आणि रथ**– नंतर पहा

विडुल मंदिर, जे हंपीचं हायलाईट आहे. इथलाच प्रसिद्ध रथ आपल्या ५० रुपयांच्या टोकेवर आहे. मंदिर परिसर विस्तृत आणि सौंदर्यपूर्ण आहे.

* **रॉयल सेंटर**– विडुल मंदिराजवळच रॉयल सेंटर असून तिथे राजा वास्तव्य करत होता. येथे पुष्करणी, म्युटनामी डिव्बा, यासारखी महत्वाची ठिकाणं आहेत.

* **बडविलिंग आणि उग्र नरसिंह**– पुढे भेट द्या बडविलिंग (शिवलिंग) आणि उग्र नरसिंह मूर्तीला. या दोन्ही अतिशय देखण्या आणि प्रभावी शिल्पकृती आहेत.

* **कृष्ण मंदिर**– अतिशय शांत आणि वास्तुशिल्पाने समृद्ध असलेलं हे मंदिर तुम्हाला नक्की आवडेल. इतिहासप्रेमींसाठी ही एक पर्वणी आहे.

* **अच्युतराया मंदिर व हेमाकुट डोंगर**– संध्याकाळी जा अच्युतराया मंदिर बघायला. येथे पर्वतकांची गर्दी कमी असते. त्यामुळे शांत वातावरणात मंदिर आणि आजूबाजूचा परिसर अनुभवता येतो. हवं असल्यास येथे एखादी बुलॉक कार्ट राईडसुद्धा करता येते.

फॅशनच्या दुनियेत करिअर करायचं असेल तर योग्य कॉलेज आणि कोर्स निवडणं गरजेचं आहे. यॅलॅमर, क्रिएटिव्हिटीसोबतच या क्षेत्रात उत्तम संधी आहेत. इथं डिग्री मिळताच उत्तम प्लेसमेंटची शक्यता असते. फॅशनविश्वामध्ये यश मिळवण्यासाठी केवळ कौशल्यच नव्हे, तर योग्य शैक्षणिक आधारही आवश्यक असतो. ही महाविद्यालयं केवळ सर्जनशील कल्पनाच वाढवत नाहीत तर व्यावहारिक ज्ञान आणि उद्योग एक्सपोजरदेखील देतात. यामुळेच या कॉलेजांमधून पदवी मिळविणाऱ्या उमेदवारांना नोकरीच्या उत्तम संधी मिळतात. आज अशाच काही शिक्षणसंस्थांची माहिती घेऊ या.

नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ फॅशन टेक्नॉलॉजी (निफट)

'नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ फॅशन टेक्नॉलॉजी' (निफट) ही भारतातील या क्षेत्राशी संबंधित सर्वात प्रतिष्ठेची संस्था आहे. तिचे देशभरात १८ कॅम्पस असून येथे बॅचलर ऑफ डिझाइन (बी. डी.एस.), मास्टर ऑफ डिझाइन (एम.डी. एस.) आणि फॅशन मॅनेजमेंटसारखे नानाविध अभ्यासक्रम राबवले जातात. या कॉलेजची फी वर्षाला सुमारे तीन ते सहा लाख रुपये असून

फॅशनविश्वाची वेधक वाट

निफट प्रवेश परीक्षेच्या आधारे येथे प्रवेश दिला जातो.

एमिटी स्कूल ऑफ फॅशन टेक्नॉलॉजी

'एमिटी स्कूल ऑफ फॅशन टेक्नॉलॉजी' हा एमिटी विद्यापीठाचा एक भाग असून तिथे 'फॅशन डिझाइन' आणि 'फॅशन टेक्नॉलॉजी'चे अभ्यासक्रम राबवले जातात. येथे विद्यार्थ्यांना थिअरी आणि प्रॅक्टिकल या दोन्हीमध्ये प्रावीण्य दिले जाते. या संस्थेची फी वर्षाला सुमारे तीन ते सहा लाख रुपये असून निवड प्रक्रियेत गुणवत्ता आणि मुलाखतीचा समावेश आहे.

पर्ल अकादमी

'पर्ल अकादमी' ही एक अग्रगण्य खासगी फॅशन संस्था असून तिथे फॅशन डिझाइन, कम्प्युनिकेशन डिझाइन आणि स्टायलिंग यासारखे अभ्यासक्रम आहेत. इथे इंडस्ट्री एक्सपोजर आणि एक्स्पर्ट ट्रेनरच्या मदतीने विद्यार्थ्यांना प्रॅक्टिकल नॉलेज मिळते. दरवर्षी सुमारे चार ते आठ लाख रुपये शुल्कदर असून प्रवेश परीक्षा आणि मुलाखतीच्या माध्यमातून येथे प्रवेश दिला जातो.

या टॉप महाविद्यालयांमध्ये फॅशनशी संबंधित अभ्यासक्रमांचा कालावधी तीन-चार वर्षे (अंडरग्रेज्युएट) आणि दोन वर्षे (पदव्युत्तर) असा असतो. महाविद्यालयानुसार शुल्काची रेंज वेगवेगळी असते; पण अभ्यासात केलेली ही गुंतवणूक करिअरचा भक्कम पाया रचण्यास मदत करते. पदवी पूर्ण होताच मोठम ठेव्या आस्थापनांमध्ये काम करण्याची संधी मिळते. कॉलेजांमध्ये प्रवेश प्रक्रिया ऑनलाइन पद्धतीने पार पडते. संस्थांच्या अधिकृत संकेतस्थळावर सविस्तर माहिती, अर्ज फॉर्म आणि शुल्करचनेशी संबंधित तपशील उपलब्ध आहेत. तुम्ही थेट या गोष्टी पाहू शकतात.

सुजीतकुमारच्या यशाची सांगीतिक किनार

विहासमधील सुजीत कुमार यांनी फक्त ५० हजार रुपयांमध्ये मेहनतीने आणि आवडीने संगीतजगतात ठसा उमटवला आहे. सुजीतने छोट्या गुंतवणुकीतून स्टुडिओ सुरू केला होता. पुढे धाडसाने आणि समर्पणभावनेतून काम केल्यामुळे त्याचा हाच 'राधिका स्टुडिओ' कोरी प्रदेशातील एक प्रसिद्ध नाव बनले आहे. हा स्टुडिओ सुजीतची यशोगाथाच नाही तर अनेक तरुण प्रतिभावान कलाकारांच्या स्वप्नांना एक व्यासपीठदेखील प्रदान करतो.

सुजीतला लहानपणापासूनच संगीताची आवड आहे. संगीत शिकण्यासाठी त्याने अनेक राज्यांमध्ये प्रवास केला आहे. त्याला नवीदित कलाकारांना शिकवू शकेल अशा एका स्टुडिओच्या उभारणीची आस होती. परंतु निधीअभावी

स्टुडिओ उघडण्यात अडचणी आल्या. कसेबसे ५५ हजार रुपये उभे करता आले. मात्र स्थानिक कलाकारांसाठी आज हाच स्टुडिओ वरदान ठरला आहे. सहरसा येथील नया बाजार बायपास रोडवर असणारा हा स्टुडिओ अनेकांना घडवतो. येथे केवळ हजार रुपयांमध्ये गाणे रेकॉर्ड

करता येते तर नवीन स्वर तयार करण्यासाठी तीन हजार रुपये खर्च येतो. कोसी प्रदेशात असा परवडणारा स्टुडिओ दुर्मीळ म्हणावा लागेल. जिल्ह्यातील हा पहिलाच असा स्टुडिओ आहे जिथे उच्च दर्जाच्या रेकॉर्डिंगसोबतच नवीन कलाकारांना योग्य दिशा दिली जाते.

आपल्या वाटचालीबद्दल सुजीत म्हणतो, कलाकारांच्या कौशल्यांना चालना देणे आणि त्यांना देशात तसेच परदेशात ओळख मिळवून देणे हेच माझे उद्दिष्ट आहे. या स्टुडिओने अनेक लहान-मोठ्या गायकांना संधी दिली असून ते संगीत जगतात नाव चमकवत आहेत. सुजीत आता कोट्यवधी रुपयांच्या मालमत्तेचा मालक आहे. स्वाभाविकच तो अनेकांसाठी एक उदाहरण बनला आहे. सुरुवातीच्या काळात त्याने अनेक अडचणींचा सामना केला पण धैर्याने व्यवसायात झेप राहिली. आज त्याने अनेक ठिकाणी जमीन खरेदी केली असून एक आलिशान घरदेखील बांधले आहे.

करिअरसाठी योग्य कोर्स निवडा

करिअरसाठी किंवा शिक्षणासाठी मुख्य अभ्यासक्रमाबरोबर पूरक प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम निवडताना काही गोष्टी लक्षात ठेवा.

* **स्पष्ट उद्देश ठरवा :** तुम्हाला कोर्स नोकरीसाठी, व्यवसायासाठी की ज्ञानासाठी निवडायचा आहे हे उद्देश स्पष्ट असेल तर योग्य कोर्स निवडणे सोपे जाते.

* **संशोधन करा :** तुमच्या इंडस्ट्रीमध्ये सध्या कोणत्या कौशल्यांची मागणी आहे ते पाहा. (उदा., डेटा नालिटिक्स, डिजिटल मार्केटिंग, वेब डेव्हलपमेंट, प्रोजेक्ट मॅनेजमेंट, कोडिंग, ग्राफिक डिझाइन इ.). त्यानुरूप प्रसिद्ध आणि विश्वासार्ह संस्थांचे अभ्यासक्रम शोधा.

* **आढावा घ्या :** आधीच्या विद्यार्थ्यांचे रिव्ह्यू वाचून कोर्सची गुणवत्ता समजून घ्या. कोर्समध्ये प्रत्यक्ष काय शिकवले जाणार आहे

ते सिलॅबसवरून तपासा. * **वेळेचे व्यवस्थापन :** कोर्ससाठी आठवड्यातून किती तास द्याल ते आधीच ठरवा. एक नियमित वेळापत्रक बनवा आणि त्याच्याशी जुळवून घ्या.

* **सक्रिय सहभाग :** व्हिडिओ पाहून कोर्स पूर्ण करू नका. प्रॅक्टिकल साइनमेंट्स, क्विझेस आणि कोल्समध्ये सक्रियपणे भाग घ्या. हे शिकण्याच्या प्रक्रियेसाठी खूप महत्वाचे आहे.

* **प्रमाणपत्राचा योग्य वापर करा :** अभ्यासक्रम पूर्ण झाल्यावर मिळालेले सर्टिफिकेट लिखित प्रोफाइलवर जोडा. इंटरव्यूदरम्यान तुम्ही हे नवीन कौशल्य शिकल्याचा उल्लेख करू शकता.

इन्स्टाग्रामचे मॅप फीचर

इन्स्टाग्रामने भारतीय वापरकर्त्यांसाठी एक नवे आणि रोमांचक मॅप फीचर आणले आहे. ते रिअल टाइम लोकेशन शेअर करण्याची सुविधा देते. हे फीचर ऑगस्टमध्ये जागतिक स्तरावर लॉन्च झाले होते. आता ते भारतातही उपलब्ध आहे. हे फीचर तुम्हाला जवळपासच्या पार्ट्या, कार्यक्रम आणि ट्रेंडिंग ठिकाणांची माहितीही देईल.

या मॅपद्वारे तुम्ही कॅफे, लोकप्रिय ठिकाणे किंवा मित्रांच्या प्रवासाशी संबंधित पोस्ट, रील्स व स्टोरीज पाहू शकता. उदाहरणार्थ, तुमच्या शहरात कोणत्या ठिकाणी खास प्रोग्राम होत आहेत किंवा कोणती जागा ट्रेंडिंग आहे, याची रिअलटाइम माहिती इथे मिळेल. हे फीचर रस्तेपट्टेप्रमाणेच आहे; पण इन्स्टाग्रामने यात काही खास वैशिष्ट्ये जोडली आहेत. अर्थात हे गुगल किंवा ऑपल मॅप्ससारखे नॅव्हिगेशनसाठी नाही तर इन्स्टाग्राम अॅपमधील एक स्वतंत्र फीचर आहे.

गोपनीयतेच्या दृष्टीने इन्स्टाग्रामने यात विशेष काळजी घेतली आहे. डीफॉल्ट सेटिंगनुसार लोकेशन शेअरिंग बंद असते. तुम्हाला ते स्वतः चालू करावे लागेल. त्याचबरोबर एक इडिकेटर तुम्हाला लोकेशन शेअर होत आहे की नाही हे दाखवेल; पण लक्षात ठेवा एकदा लोकेशन शेअरिंग सुरू केले तर ते बंद करेपर्यंत सुरू राहील.

या फीचरमुळे इन्स्टाग्रामचा अनुभव मजेदार तर होणारच आहे; पण एक छोटीशी चूकही तुम्हाला महागात पडू शकते हे लक्षात घ्यायला हवे. लोकेशन सेटिंग सुरू करताना चूक झाली तर तुमची माहिती नको त्या कनेक्शनसोबतही शेअर होऊ शकते. त्यामुळे गोपनीयतेची काळजी घेण्यासाठी सेटिंग्ज तपासायला विसरू नका.

फॅशनच्या दुनियेत करिअर करायचं असेल तर योग्य कॉलेज आणि कोर्स निवडणं गरजेचं आहे. यॅलॅमर, क्रिएटिव्हिटीसोबतच या क्षेत्रात उत्तम संधी आहेत. इथं डिग्री मिळताच उत्तम प्लेसमेंटची शक्यता असते. फॅशनविश्वामध्ये यश मिळवण्यासाठी केवळ कौशल्यच नव्हे, तर योग्य शैक्षणिक आधारही आवश्यक असतो. ही महाविद्यालयं केवळ सर्जनशील कल्पनाच वाढवत नाहीत तर व्यावहारिक ज्ञान आणि उद्योग एक्सपोजरदेखील देतात. यामुळेच या कॉलेजांमधून पदवी मिळविणाऱ्या उमेदवारांना नोकरीच्या उत्तम संधी मिळतात. आज अशाच काही शिक्षणसंस्थांची माहिती घेऊ या.

नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ फॅशन टेक्नॉलॉजी (निफट)

'नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ फॅशन टेक्नॉलॉजी' (निफट) ही भारतातील या क्षेत्राशी संबंधित सर्वात प्रतिष्ठेची संस्था आहे. तिचे देशभरात १८ कॅम्पस असून येथे बॅचलर ऑफ डिझाइन (बी. डी.एस.), मास्टर ऑफ डिझाइन (एम.डी. एस.) आणि फॅशन मॅनेजमेंटसारखे नानाविध अभ्यासक्रम राबवले जातात. या कॉलेजची फी वर्षाला सुमारे तीन ते सहा लाख रुपये असून

फॅशनविश्वाची वेधक वाट

निफट प्रवेश परीक्षेच्या आधारे येथे प्रवेश दिला जातो.

एमिटी स्कूल ऑफ फॅशन टेक्नॉलॉजी

'एमिटी स्कूल ऑफ फॅशन टेक्नॉलॉजी' हा एमिटी विद्यापीठाचा एक भाग असून तिथे 'फॅशन डिझाइन' आणि 'फॅशन टेक्नॉलॉजी'चे अभ्यासक्रम राबवले जातात. येथे विद्यार्थ्यांना थिअरी आणि प्रॅक्टिकल या दोन्हीमध्ये प्रावीण्य दिले जाते. या संस्थेची फी वर्षाला सुमारे तीन ते सहा लाख रुपये असून निवड प्रक्रियेत गुणवत्ता आणि मुलाखतीचा समावेश आहे.

पर्ल अकादमी

'पर्ल अकादमी' ही एक अग्रगण्य खासगी फॅशन संस्था असून तिथे फॅशन डिझाइन, कम्प्युनिकेशन डिझाइन आणि स्टायलिंग यासारखे अभ्यासक्रम आहेत. इथे इंडस्ट्री एक्सपोजर आणि एक्स्पर्ट ट्रेनरच्या मदतीने विद्यार्थ्यांना प्रॅक्टिकल नॉलेज मिळते. दरवर्षी सुमारे चार ते आठ लाख रुपये शुल्कदर असून प्रवेश परीक्षा आणि मुलाखतीच्या माध्यमातून येथे प्रवेश दिला जातो.

या टॉप महाविद्यालयांमध्ये फॅशनशी संबंधित अभ्यासक्रमांचा कालावधी तीन-चार वर्षे (अंडरग्रेज्युएट) आणि दोन वर्षे (पदव्युत्तर) असा असतो. महाविद्यालयानुसार शुल्काची रेंज वेगवेगळी असते; पण अभ्यासात केलेली ही गुंतवणूक करिअरचा भक्कम पाया रचण्यास मदत करते. पदवी पूर्ण होताच मोठम ठेव्या आस्थापनांमध्ये काम करण्याची संधी मिळते. कॉलेजांमध्ये प्रवेश प्रक्रिया ऑनलाइन पद्धतीने पार पडते. संस्थांच्या अधिकृत संकेतस्थळावर सविस्तर माहिती, अर्ज फॉर्म आणि शुल्करचनेशी संबंधित तपशील उपलब्ध आहेत. तुम्ही थेट या गोष्टी पाहू शकतात.

